

توشہ مسلمان

جمع آوری و تحقیق:
شیخ حسن بن سالم بریکی

مترجم:
ابراہیم احراری خلف

عنوان کتاب:	توشه مسلمان
عنوان اصلی:	صحيح أذكار اليوم والليلة
نویسنده:	شيخ حسن بن سالم بريكي
مترجم:	ابراهيم احرارى خلف
موضوع:	دعا، ذکر و مناجاتنامه
نوبت انتشار:	اول (ديجيتال)
تاریخ انتشار:	دی (جدى) 1394 شمسی، ربيع الأول 1437 هجری
منبع:	انتشارات شيخ الاسلام احمد جام

این کتاب از سایت کتابخانه عقیده دانلود شده است.

www.aqeedeh.com

book@aqeedeh.com

ایمیل:

سایت های مجموعه موحدين

www.aqeedeh.com

www.mowahedin.com

www.islamtxt.com

www.videofarsi.com

www.shabnam.cc

www.zekr.tv

www.sadaiislam.com

www.mowahed.com

contact@mowahedin.com

بسم الله الرحمن الرحيم

فهرست مطالب

- 9 ذکر و دعا
- 13 مقدمه
- 15 «آداب دعا»
- 16 «اوقاتی که در آن دعا استجابت می‌شود»
- 17 «فواید ذکر»
- 18 «اذکار صبح و شب»
- 20 «نگام آماده شدن برای خواب»
- 22 «ذکر بیدار شدن در شب»
- 22 «به‌نگام جابجایی از په‌لویی به په‌لویی دیگر در شب» (نگام شب)....
- 23 «نگام دیدن خواب‌های صالح و پریشان»
- 23 «نگام بیدار شدن از خواب»
- 24 «نگام ورود به مسجلا»
- 25 «نگام خارج شدن از مسجلا»

- 25 «هنگام شنیدن اذان»
- 26 «بعد از اذان»
- 26 «بعد از وضو»
- 27 «دعای شروع نماز»
- 28 «دعای هنگام رکوع»
- 29 «هنگام بلند شدن از رکوع»
- 30 «دعای هنگام سجده»
- 31 «دعای سجده تلاوت قرآن»
- 32 «دعای بین دو سجده نماز»
- 32 «دعا بین تشهد آخر و سلام انتهایی نماز»
- 33 «ذکرها و دعاهای بعد از نماز»
- 34 «بعد از نماز صبح دو ذکر زیر نیز خوانده شود»
- 35 «بعد از نماز مغرب نیز این ذکر خوانده شود»
- 35 «دعای نماز استخار»
- 36 «دعای قنوت»
- 37 «دعای نماز جنازه برای میت»
- 38 «دعای استسقا در طلب باران»
- 38 «دعای قبل از خوردن غذا»
- 38 «دعای هنگام نوشیدن شیء»

- 39 «دعای بعد از خوردن غذا»
- 40 «دعای مهمان برای میزبان»
- 40 «دعای روزهدار برای کسی که به او افطار می‌دهد»
- 40 «هنگام پوشیدن لباس»
- 41 «هنگام بیرون آوردن لباس»
- 41 «هنگام پوشیدن لباس جدید»
- 41 «دعای هنگامی که انسان لباس جدیدی را بر تن برادرش (برادر ایمان) می‌بیند»
- 41 «دعای هنگام داخل شدن به منزل»
- 42 «دعای هنگام خارج شدن از منزل»
- 42 «دعای هنگام داخل شدن به مستراح»
- 43 «دعای هنگام خارج شدن از مستراح»
- 43 «دعای هنگام مسافرت رفتن»
- 43 «دعای مقیم برای مسافر»
- 44 «دعای مسافر برای مقیم»
- 44 «دعای هنگامی که در محلی اقامت می‌گزینید»
- 44 «دعای سوار شدن بر وسیله نقلیه»
- 45 «دعای داخل شدن به بازار»
- 45 «ذکر کفاره مجلس بعد از بلند شدن از آن»

- 45 «هرگه شخصی برادرش را بخاطر الله دوست بدارد باید به او بگوید».....
- 46 «برادرش با این گفته باید به او جواب ده»
- 46 «هرگه مسلمانی برادرش را در حال خنده دید بگوید!»
- 46 «هرگه مسلمانی بخواد از دوستش تعریف و تمجید کند بگوید»
- 46 «دعا در حق کسی که برای تو کار خیر انجام می ده»
- 46 «هرگه مسلمانی عطسه زد بگوید:»
- 47 «وهر کسی که این دعا را بشنود (در جواب عطسه کننده) بگوید:»
- 47 «و عطسه کننده در جواب کسی که این دعا را در حق او بکند بگوید:»
- 47 «هرگه کافری عطسه کند و حمد خدا را بگوید (سنت است) به او گفته شود»
- 48 «به کسی که در مسجد معامله می کند (چیزی می فروشد یا می خرد) گفته شود»
- 48 «به کسی که دنبال گم شده اش در مسجد می گردد گفته شود»
- 48 «دعای هنگام دیدن اولین محصول (اول ثمر)»
- 48 «دعای هنگام دیدن هلال مه (مه شب اول)»
- 48 «دعای هنگام نگه کردن به آسمان»
- 49 «هرگه مسلمانی سخنی ناشایست و حرام را بر زبان آورد باید بگوید:»
- 49 «هنگام اجازت گرفتن (داخل شدن به مکانی) بگوید:»
- 50 «دعای وارد شدن به سرزمین (شهر یا کشوری)»

- «دعا برای کسی که امید دارد توسط آن قرض‌ه‌ایش پرداخت شود» 50
- «دعای هنگامیکه قرض و بدهی برگردانده شده و پرداخت می‌شود» 50
- «دعاء و ذکرهنگام مصیبت زیان دیدن» 51
- «دعای هنگام مشکلات و سختی‌ها و نارحتی‌ها و ناملایمتی‌ها و اندوه» 51
- «دعای هنگام ترس و اضطراب» 51
- «هرگه مسلمانی از دشمن یا حاکمی و یا حکومتی ترسید، بگوید:» 52
- «هرگه مسلمانی دچار وسوسه شد» 52
- «هرگه مسلمانی عصبانی و خشمگین شود بگوید:» 53
- «دعای طرد کردن و دور کردن شیطان» 53
- «هرگه انجام کاری بر مسلمانی دشوار و سخت شد بگوید:» 54
- «هرگه بر مسلمانی کاری پیش آید که سبب شادمانی‌اش شد بگوید:» 54
- «هرگه مسلمانی با عملی یا حالتی مواجه شد که نسبت به آن اکره داشت بگوید:» 54
- «هنگام شنیدن صدای خروس بگوید» 55
- «هنگام شنیدن صدای عَرَعَرِ الاغ بگوید» 55
- «هنگام شنیدن صدای پارس سگ» 55
- «به کسی که ازدواج می‌کند گفته می‌شود» 55
- «مرد هرگه خواست که در شب ازدواج (زفاف) بره‌مسرش وارد شود پیشانی او را گرفته (دست روی پیشانی‌اش قرار داده) و بگوید:» 56

- 56 «دعای هنگام جماع و همبستر شدن با همسر»
- 57 «(رقی) دم زدن در برابر شیطان و چشم شور (بد)»
- 57 «هرگه طوفانی برپا شود گفته شود»
- 57 «دعای هنگام شنیدن غزش رعد»
- 57 «دعای هنگام بارش باران»
- 58 «دعای هنگام بارش زیاد باران بگونه‌ای که بیم خطر زیاد می‌رود»
- 58 «دعای هنگام مشاهده اهل بلا و مصیبت (مشاهده آثار عذاب الهی بر آنان)»
- 58 «آنچه که بر بیمار دم زده می‌شود»
- 59 «دعای هنگام چشم بزم نهادن میت»
- 59 «دعای هنگام قرار دادن میت در گور (قبر)»
- 60 «دعای که به هنگام رفتن به تعزی به صاحب عزا گفته می‌شود»
- 60 «دعای هنگام به گورستان رفتن به (زیارت قبور)»
- 60 «دعاهای ثابت شده و مأثور از پیامبر اکرم ﷺ در حالات مختلف»
- 67 دروادی ناتوانی

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:

«أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّ اللَّهَ طَيِّبٌ لَا يَقْبَلُ إِلَّا طَيِّبًا وَإِنَّ اللَّهَ أَمَرَ الْمُؤْمِنِينَ بِمَا أَمَرَ بِهِ الْمُرْسَلِينَ فَقَالَ: ﴿يَتَأْتِيهَا الرُّسُلُ كُلُّوْا مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَأَعْمَلُوا صَالِحًا إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ ﴿٥١﴾ [المؤمنون: 51]. وَقَالَ: ﴿يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كُلُّوْا مِنَ الطَّيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَاشْكُرُوا لِلَّهِ إِنْ كُنْتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ ﴿٧٢﴾ [البقرة: 172]. ثُمَّ ذَكَرَ الرَّجُلَ يُطِيلُ السَّفَرَ أَشْعَثَ أَغْبَرَ يَمُدُّ يَدَيْهِ إِلَى السَّمَاءِ يَا رَبَّ! يَا رَبَّ! وَمَطْعَمُهُ حَرَامٌ وَمَشْرَبُهُ حَرَامٌ وَمَلْبَسُهُ حَرَامٌ وَغَدِيٌّ بِالْحَرَامِ فَأَنَّى يُسْتَجَابَ لَهُ؟!!».

«صحيح مسلم».

پیامبر اکرم فرمودند: «ای مردم براستی که خداوند پاک است و جز پاک را نمی پذیرد، همانا پروردگار، مؤمنان را به آنچه که فرستادگانش را فرمان داده، فرمان می دهد، خداوند متعال می فرماید: «ای پیامبران، از غذاهای پاکیزه و حلال بخورید و عمل صالح انجام دهید، همانا به آنچه که انجام می دهید آگاه می کامل دارم». همچنین می فرماید: «ای کسانی که ایمان آورده اید از طعام های پاک که روزی تان کرده ایم بخورید. و اگر تنه خداوند را عبادت می کند، پس شکر و سپاسش را به جا آورید». سپس مردی را که سفرش به درازا کشیده شده در حالیکه موهایش ژولیده و پریشان و خاک آلوده می باشد نام برد که دو دستش را به سوی آسمان بلند می کند می گوید: ای پروردگار من! ای پروردگار من! در صورتیکه غذا و نشویدنی اش حرام بوده! و تعذی هاش از حرام است! پس چگونه امکان دارد که دعایش استجابت شود؟!!!!».

ذکر و دعا

الْحَمْدُ لِلَّهِ كَيْفِي وَسَلَامٌ عَلَى عِبَادِهِ الَّذِينَ اصْطَفَى؛

امّا بعد:

ذکر هر آنچه از تسبیح، تنزیه، حمد، ثنا، ستایش و توصیف از صفات کمالی و جلال و جمال و عظمت الهی است که بر زبان و قلب جریان می‌یابد^(۱)، و بر همین اساس است که بندگان امر به ذکر فروان شده‌اند:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا ﴿٤١﴾ وَسَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا ﴿٤٢﴾﴾ [الأحزاب: 41-42]. و آیا مقامی والاتر و زیباتر و ارجمندتر از این برای ذاکران یافت خواهد شد؟! آن هم در بارگاه آن ذات بی‌نیاز بی‌همتا و... ﴿فَاذْكُرُونِي أَذْكَرُكُمْ﴾ [البقرة: 152]. به راستی که این سبقت جویندگان زندگانند و غافلان در کالبدی بی‌روحشان مردگانند^(۲)، هرچند انسان جاهلی از درک آن ناتوان و... باشد. در سخنی کوتاه‌تر می‌توان سخن عارف و تابعی بزرگ سعید بن جبیر رضی الله عنه را نقل کرد؛ «هر آن عملی که در راه اطاعت الله صورت می‌گیرد.

1- فقه السنه ج 2 ص 69 تألیف: سید سابق.

2- اشاره به حدیث «سَبَقَ الْمَفْرُودُونَ» رواه مسلم و حدیث: «مَثَلُ الَّذِي يَذْكُرُ رَبَّهُ وَالَّذِي

لَا يَذْكُرُ مَثَلُ الْحَيِّ وَالْمَيِّتِ» رواه البخاری می‌باشد.

ذکر الله است»⁽¹⁾. و بیانی دقیق تر را در کلام مفسر کبیر قرطبی می‌نامیم «مجلس ذکر مجلس علم و یادآوری است و همان مجالسی است که در آن از کلام خداوند رحمان و سنت راستین رسولش ﷺ و اخبار سلف صالح و بیانات پیشوایان وارسته و زاهد اولی‌ه، بدور از هرگونه تکلف و ظاهر پردازی و بدعت و پرهیز از انواع اهداف پلید و سودجویان‌ه و طمعان‌ه یاد شود»⁽²⁾.

و هدف از ذکر، تزکیه جان‌ه و تطهیر قلب‌ه و بیداری وجدان‌ه بشری می‌باشد، تا شاید جان‌ه‌ای خسته و افسرده و ناامید روح تازه‌یافته و در مسیر سعادت خود و ممنوعان‌شان در پیکار با برنامه‌ه‌ای ابلیس سربلند و پیروز گردند.

و در فضیلت ذکر و دعا چنین آمده است: «که بعد از تلاوت قرآن هیچ عبادتی که بتوان آن را با زبان ادا کرد، با فضیلت‌تر و برتر از ذکر الله سبحان و برآوردن نیاز‌ه با دعا‌ه‌ای خالصان‌ه به نزد او ﷻ نیست»⁽³⁾. اما این خود، آدبی ویژه و خاص دارد! چنانچه که پروردگار حکیم می‌فرماید:

﴿وَأذْكُر رَبَّكَ فِي نَفْسِكَ تَضَرُّعًا وَخِيفَةً وَدُونَ الْجَهْرِ مِنَ الْقَوْلِ بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ وَلَا تَكُنْ مِنَ الْغَافِلِينَ ﴿٢٥﴾﴾ [الأعراف: 205]. این آیه شریفه اشاره به این دارد که صحیح آن است که ذکر و دعا، سری و خفی و بازاری و ناله و بدون هرگونه صدا بلندی و آواز ج‌ری باشد! این روش صحیح در سنت چنین نقل شده است، که: رسول خدا ﷺ در سفری گروهی از مردم را دید که در هنگام دعا صدای‌شان را بلند می‌کردند، فرمود: «يَا أَيُّهَا النَّاسُ ارْبِعُوا عَلَىٰ أَنْفُسِكُمْ فَإِنَّكُم لَا تَدْعُونَ أَصَمًّا وَلَا غَائِبًا، إِنَّ الَّذِي تَدْعُونَهُ سَمِيعٌ قَرِيبٌ أَقْرَبُ إِلَيَّ

1- فقه السنه: ج 2، ص 70.

2- فقه السنه: ج 2، ص 70.

3- مختصر من هاج القاصدين، ابن قدامة 2 58.

أَحَدِكُمْ مِنْ عُنُقِ رَاحِلَتِهِ»⁽¹⁾. یعنی «ای مردم! آرام بگیرید، زیرا شما شخص کر (ناشنا) یا غایبی را که نمی‌خوانید؛ برستی کسی را که می‌خوانید بسیار شنوا و نزدیک است، تا آنجا که به هر کدام از شما، از گردن شترش نزدیک‌تر می‌باشد».

بنابراین دعا نیز عبادت است بلکه مغز و ثمره عبادت را دعا تشکیل می‌دهد، تا آنجا که بندگان امر بدان شده‌اند: ﴿وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ﴾ [غافر: 60]. «پروردگارتان می‌گوید: مرا به کمک بطلبید - و به فریاد و دعا بخوانید، و رفع نیازمندی‌ها و حل مشکلات خود را از من بخواهید تا استجابت کرده و بپذیرم و کسانی که خود را بزرگ‌تر از آن می‌دانند که مرا به فریاد بخوانند - از عبادت من سرپیچی کرده و استکبار می‌ورزند - درحالی‌که که خوار و پست و زبون و ذلیل می‌شوند وارد دوزخ - ج‌ه‌ن‌م - خواهند شد»⁽²⁾.

در اینجا - آیة - «عبادت» بمعنای «دعا» آمده است و از جانب دیگر رسول خدا ﷺ می‌فرماید: «الدُّعَاءُ مَخُّ الْعِبَادَةِ». یعنی: «دعا، مغز و عصاره و سرچشمه و فرماندهی مرکز عبادت است». و در روایتی دیگر آمده است «الدُّعَاءُ هُوَ الْعِبَادَةُ». یعنی: «دعا قطعاً عبادت می‌باشد».

مجموعاً دعا برنامه حرکت و اتصال مخلوق با خالق و یاریسما مستحکم و ناگسستنی است که در هر زمان بشریت صلاحیت آن را پیدا کند، خود را بدان وسیله از عذاب و رنج و... خواهد ره‌انید. در هر صورت این کتابچه، گنجایش

1- و امام نووی در ریاض الصالحین در باب تکبیر مسافر، حدیث 986 در حدیثی متفق علی‌ه چنین نقل کرده است: «يَا أَيُّهَا النَّاسُ، ارْبَعُوا عَلَى أَنْفُسِكُمْ، فَإِنَّكُمْ لَا تَدْعُونَ أَصَمًّا وَلَا غَائِبًا، إِنَّهُ مَعَكُمْ، إِنَّهُ سَمِيعٌ قَرِيبٌ». به تحقیق شیخ البانی ص 381، فقه

السنه ج 2 ص 71.

2- برگرفته شده از تفسیر نور - ذکر خرم دل.

فضایل، مفاهیم، نکات، آداب، فلسفه و... ذکر و دعا را نداشته، لذا بر راغبان و جویندگان است که در کتب فراوان و معتبر غوطه‌ور شده تا بتوانند، مرواریده‌ای گرانبه‌ا و نایاب را استخراج نمایند.

وآخر دَعْوَانَا ان الحمد لله رب العالمین

ابوعمر ابراهیم احراری خلف، زاهدان

دوازده رمضان المبارک، 1418 هـ ق

مقدمه

الْحَمْدُ لِلَّهِ وَحَدَهُ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَيَّ مَنْ لَا نَبِيَّ بَعْدَهُ...

اما بعد، درت‌هی‌ه و تنظیم این رساله کوچک در مورد اذکار با عظمت و مبارک پیامبر ﷺ از پروردگار جهانیان استعانت و کمک گرفت‌ام. دعاهایی که هر مسلمان در زندگی روزمره اش بدان محتاج و نیازمند می‌باشد. تلاشم بر این بود که این کتاب کوچک در این حجم کم، چنان باشد تا هر مسلمان بتواند آن را در جیب لباس یا کیف پولش نگه‌داری نموده و در اوقات فراغت از آن بهره‌مند گردد.

بنابراین بر خود واجب دانستم تا با استعانت از پروردگار حکیم تمامی اذکار و دعاهای این کتاب بر اساس احادیث صحیح و ثابت شده از رسول خدا ﷺ باشد، و تا زمانی که می‌توان احتیاجات و نیازهای دینی و دنیوی را بر اساس احادیث صحیح و ثابت شده حضرت رسول ﷺ بر طرف نمائیم دیگر چه نیازی است که به آثار و توش‌ه‌ه‌ای دیگری احادیث ضعیف رجوع کرد^(۱).

1- جای بسی شگفتی و تأسف است که گاهی شاه‌د ترویج آثاری موضوع و ضعیف از جانب گروهی از مدافعین قرآن و سنت تحت عنوان سنت صحیح یا قول بزرگان می‌باشیم! براستی که نوآوری در دین خطری بس عظیم است! آیا اینان روشی بهتر از آنچه که رسول خدا ﷺ بیان فرموده‌اند ارای‌ه می‌دهند! معاذ الل‌ه! این گروه در روش عبادات و فهم آن، به تجربیاتی مجرب دست یافت‌ه‌اند که رسول اکرم ﷺ و اصحابش و تابعینش از آن محروم مانده‌اند!!! (م).

خداوند متعال تنه‌ا کسی است که توانایی داشته تا معلم را صالح گردانید و مخصوص و خالص فقط برای ذات احدیتش قرار دهد و به مؤلف آن و خواننده آن فایده و بهره برساند. إِنَّهُ خَيْرُ الْمَسْئُولِ.

«حسن بن سالم بریکی»

«آداب دعا»

- 1- اجتناب از خوردنی، نوشیدنی و پوشاک حرام.
- 2- اخلاص برای خداوند متعال. (خالص ساختن نیت و عمل).
- 3- توسل جستن به خداوند توسط اعمال صالح. (نه با واسطه قرار دادن دیگران یا خداوند را به حق بندگانش سوگند دادن و...).
- 4- داشتن وضو.
- 5- روی به جهت قبله آوردن.
- 6- خداوند را با اسماء حسنی اش طلب کردن.
- 7- برگزیدن دعای مأثور و صحیح از پیامبر ﷺ در دعا.
- 8- با اراده و جدیت و شوق و رغبت پروردگار را خواندن.
- 9- هنگام دعا حضور قلبی داشتن.
- 10- در دعا اصرار ورزیدن و آن را تکرار کردن.
- 11- در استجاب دعا شتاب و عجله نکردن.
- 12- امید نیک و پسندیده از خداوند متعال داشتن.

«اوقاتی که در آن دعا استجابت می‌شود»

- 1- شب قدر
- 2- روز عرفه در ایام حج.
- 3- نیمه‌های شب.
- 4- ماه رمضان.
- 5- بین اذان و اقامه نماز.
- 6- هنگام سجده.
- 7- هنگام تلاوت قرآن.
- 8- متصلاً بعد از نمازهای فرض.
- 9- هنگام نوشیدن آب زمزم.
- 10- هنگام بارش باران.
- 11- هنگام وقوف در صفا و مروه در حج.
- 12- هنگام رمی جمرات در حج.
- 13- در معشر الحرام (ایام حج).
- 14- در بیت الحرام.

«فواید ذکر»

- 1- شیطان را رانده و ضعیف می گرداند.
- 2- سبب خشنودی و رضای خداوند بخشنده می گردد.
- 3- اندوه و غم را از قلب می راند.
- 4- شادمانی و سرور قلبی را به ارمان می آورد.
- 5- چهره و قلب را نورانی می سازد.
- 6- مراقبت ال‌هی را نصیب انسان می کند.
- 7- اثابت و توجه به سوی خداوند را شامل حال انسان می گرداند.
- 8- سبب قرب ال‌هی می گردد.
- 9- قلب را زنده می گرداند.
- 10- سبب ورود انسان به بهشت می شود.
- 11- سبب بخشش گناهان می شود.
- 12- سبب علو درجات و مقام می باشد.
- 13- سبب بخشش اعمال بد و ناشایست انسان می گردد.

«اذکار صبح و شب»

1- ﴿قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ...﴾ ﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ...﴾ ﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ...﴾.

«ر سوره س ه بار خوانده شود».

«صحیح الترمذی»

2- تلاوت آیه الکرسی:

﴿اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ...﴾ [البقرة: 255-257].

«صحیح الترغیب»

3- «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ، وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ».

(100 مرات)

ترجمه: «هیچ معبودی (1) (و حاکمی، فریادرسی، قانونگذاری، روزی دهنده‌ای، حمایت‌کننده‌ای و... (2)) بجز الله نیست، درحالی‌که او در این صفات تنه‌ا و

1- گروهی از علما «لاله» را بدین‌گونه که هیچ معبود برحق نیست تفسیر می‌نمایند، با این استدلال که معبودان باطلی همیشه وجود داشته و وجود هم خواهند داشت. اما شاید بتوان به سبب حذف صف برای «اله» و حذف «خبر لا» مطلب را تعمیم داده و با نفی مطلق هرگونه «اله» و نوع موجودیت آن با قاطعت و تحکم و تمسخر و مبارزه طلبی و عزت و برحق بودن، پیروان آنان و معبودانشان را نه تنه‌ا به رسمیت شناخت بلکه نشان داد که آنان از نظر دین هرگز دارای موجودیت نمی‌باشند. (م)

2- برای شناخت بیشتر معانی «اله» می‌توانید به کتب لغت مراجعه نمایید. بویژه در کتاب «المصطلحات الاربعه في القرآن» تألیف ابوالاعلی مودودی رحمته به معانی

بی شریک می باشد. و پادشاهی و مالکیت خاص اوست و تمامی سپاس‌ها و ستایش‌ها نیز ویژه اوست. و او بر همه چیز توانا و قادر می باشد». (100 مرتبه خوانده شود) «صحیح مسلم»

4- «بِسْمِ اللَّهِ الَّذِي لَا يَضُرُّ مَعَ اسْمِهِ شَيْءٌ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ». (3 مرات)

ترجمه: «به نام الله، کسی که به همراه اسم او هیچ چیز در زمین و آسمان زیان و ضرر نمی تواند برساند و تن‌ها او بسیار شنوا و آگاه و دانا می باشد (تن‌ها اوست که دعا‌ها و نیاز‌ها را می داند و استجاب می کند)». (3 بار خوانده شود).

5- «اللَّهُمَّ بِكَ أَصْبَحْنَا وَبِكَ أَمْسَيْنَا، وَبِكَ نَحْيَا، وَبِكَ نَمُوتُ، وَإِلَيْكَ النُّشُورُ [وَإِذَا أَمْسَى فَلْيَقُلْ] اللَّهُمَّ بِكَ أَمْسَيْنَا وَبِكَ أَصْبَحْنَا وَبِكَ نَمُوتُ وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ». ترجمه: «بار خدایا با قدرت تو صبح می کنیم و وارد شب می گردیم و به نیروی تو زنده می شویم و می میریم و بازگشت و مرجع همه به سوی توست [و هرگاه شخص به شامگاهان وارد گردد باید این دعا را بدین صورت بخواند] بار خدایا با قدرت تو شب می کنیم و وارد صبح می گردیم و به نیروی تو زنده می شویم و می میریم و سرانجام همه به سوی توست». (100 مرات) «صحیح الکلم الطیب»

6- «سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ». ترجمه: «خداوند را بسیار زیاد پاک دانست و به همراه سپاس و ستایش و حمدی که شایسته اوست و از هر عیبی منزله اش می دانم». (100 مرتبه تکرار شود)

7- «أَصْبَحْنَا عَلَى فِطْرَةِ الْإِسْلَامِ وَعَلَى كَلِمَةِ الْإِخْلَاصِ وَعَلَى دِينِ نَبِيِّنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى مِلَّةِ أَبِينَا إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا مُسْلِمًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ [وَإِذَا أَمْسَى فَلْيَقُلْ] أَمْسَيْنَا عَلَى فِطْرَةِ الْإِسْلَامِ وَ...». ترجمه: «بر فطرت و سرشت و طبیعت اسلام و

ژرف و دقیق اصطلاحات «ال‌ه» رب، عبارت و دین» که در طی اعصار غبار گرفته و در معانی مختصری محدود شده اند به نکات م‌می دست خواهید یافت. (م)

کلمه اخلاص و دین پیامبرمان حضرت محمد ﷺ و آئین پدرمان ابراهیم علیهما السلام در حالیکه حنیف و حق گرا و مسلمان بوده و از مشرکین نبود و صبح کردیم [و هنگامی که شخص به شامگاهان وارد گردد باید دعا را بدین صورت بخواند] بر فطرت اسلام شب کردیم و...». «صحیح الجامع»

8- «يَا حَيُّ يَا قَيُّوْمُ بِرَحْمَتِكَ أَسْتَغِيْثُ أَصْلِحْ لِيْ شَأْنِيْ كُلَّهُ، وَلَا تَكْلِنِيْ إِلَى نَفْسِيْ طَرْفَةَ عَيْنٍ». ترجمه: «ای همیشه زنده و پایدار که همه چیز به تو استوار است. رحمتت را به استغاثه و فریاد و کمک می طلبم، تمامی کارها و امورم را اصلاح بفرما و مرا به حال خودم برای یک چشم بر هم زدن هم وامگذار». «صحیح الترغی

9- «اللَّهُمَّ عَالِمَ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ، فَاطِرَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ، وَمَلَائِكَه، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ نَفْسِيْ، وَمِنْ شَرِّ الشَّيْطَانِ، وَشَرِّ كَيْهِ». ترجمه: «بارخدایا، ای دانا و آگاه به امور غیبی و شهودی، ای خالق آسمانها و زمین، ای پروردگار همه چیز و ای صاحب اختیار و پادشاه هستی، شهادت می دهم که هیچ معبودی (و حاکمی و شاعری و اجابت کننده ای و روزی دهنده ای و حمایت کننده ای و فریادرسی و...) جز تو نیست، و از شر نفسم و از شر شیطان و دام و طعمه هایش به تو پناه می برم». «صحیح ترمذی»

«هنگام آماده شدن برای خواب»

10- «بِاسْمِكَ اللَّهُمَّ أَمُوتُ وَأَحْيَا» ترجمه: «بارخدایا، با نام تو می میرم و زنده می شوم». «صحیح البخاری»

11- «اللَّهُمَّ قِنِي عَذَابَكَ يَوْمَ تَبَعْتُ عِبَادَكَ» ترجمه: «بارخدايا، مرا از عذاب خودت در آن روزی که بندگان را بر می انگیزی حفظ و نگه داری بفرما. (روزی که بندگان برای محاسبه برانگیخته می شوند)».

12- «يَجْمَعُ كَفْيِهِ ثُمَّ يَنْفُثُ فِيهِمَا وَيَقْرَأُ فِيهِمَا: ﴿قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ۝ قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ ۝﴾، قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ ۝»، ثُمَّ يَمَسْحُ بِهِمَا مَا اسْتَطَاعَ مِنْ جَسَدِهِ، يَبْدَأُ بِهِمَا عَلَى رَأْسِهِ وَوَجْهِهِ وَمَا أَقْبَلَ مِنْ جَسَدِهِ». (3 مرات)

ترجمه: «پیامبر اکرم ﷺ هر شب کف هر دو دستش را جمع کرده و به هم متصل می نمود و در آن ها می دمید و سوره های «اخلاص، فلق و ناس را می خواند سپس با کف دست هایش تا آنجا که می توانست از بدنش را مسح می کرد و اینکار را ابتدا از سر و صورت و قسمت جلویی بدنش آغاز می کرد. (این عمل را هر شب سه بار تکرار می کردند)».

13- خواندن آیه الكرسي ﴿اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ﴾... تا آخر آن

14- «سُبْحَانَ اللَّهِ» (33 بار)، «وَالْحَمْدُ لِلَّهِ» (33 بار)، «اللَّهُ أَكْبَرُ» (34 بار) «صحیح البخاری» گفته شود.

15- «الْحَمْدُ لِلَّهِ، أَطْعَمَنَا وَسَقَانَا وَكَفَانَا وَأَوَانَا، فَكَمْ مِمَّنْ لَا كَافِيَ لَهُ وَلَا مُؤْوِيَّ». ترجمه: «تمامی حمدها و سپاسها و ستایشها خاص خداوندی است که غذای مان داد و سیراب مان کرد و کفایت و حمایت مان کرد و پناه مان داد.

بنابر این چه بسیارند کسانی که نه حمایت کننده‌ای دارند و نه پناه دهنده‌ای!!!!».

«صحیح مسلم»

«ذکر بیدار شدن در شب»

16- «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، سُبْحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ، رَبِّ اغْفِرْ لِي». ترجمه: «هیچ معبودی (حاکمی و شارعی و اجابت کننده‌ای و حمایت کننده‌ای و فریادرسی و روزی دهنده و ...) بجز اله نیست در حالیکه تک و تن‌ها و بی‌همتا می‌باشد و هیچ شریکی نداشته و پادشاهی و حاکمیت تن‌ها از آن اوست. و تمامی ستایش‌ها و سپاس‌ها خاص و ویژه اوست که بر هر چیز و هر کاری توانا می‌باشد و خداوند بسیار پاک و منزّه از هر عیب است. و ستایش و سپاس ویژه اوست و هیچ معبودی و ... بجز اله نیست و خداوند متعال از هر چیز بزرگ‌تر و بلند مرتب‌تر و قدرتمندتر است و هیچ قدرت و نیرویی بجز با کمک و اذن اله نیست. پس ای پروردگار و پرورش دهنده و مربی و حمایت کننده و حاکم من، مرا بیامرز و از گناه‌انم در گذرو آن‌ها را بپوشان».

«صحیح البخاری»

«ب‌ه‌نگام‌ جا‌بجایی‌ از‌ پ‌ه‌لویی‌ ب‌ه‌ پ‌ه‌لویی‌
دیگر در شب» (ه‌نگام شب)

17- «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الْعَزِيزُ الْغَفَّارُ». ترجمه: «هیچ معبودی (حاکمی و شارعی و حمایت کننده‌ای و فریادری و اجابت کننده‌ای و...) بجز الله نیست. آن کسی که تک و بی‌همتا و بسیار نیرومند و غلبه کننده است. و پروردگار و صاحب آسمان‌ها و زمین و آنچه که بین آن‌هاست می‌باشد، و بسیار غالب و عزیز و بخشنده و آمرزنده می‌باشد.» «صحيح الجامع»

18- «أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّةِ مِنْ غَضَبِهِ، وَعِقَابِهِ وَشَرِّ عِبَادِهِ، وَمِنْ هَمَزَاتِ الشَّيَاطِينِ وَأَنْ يُحْضِرُونِ». ترجمه: «از خشم خدا و عقاب و عذابش و شربندگانش و وسوسه‌ها و نفع‌های شیطان‌ها و اینکه بر من حضور یابند به کلمات خداوند (کلمات کامل و قاطع و جامع و شامل و بی‌نقص خداوند) پناه می‌برم.» «صحيح الترمذی»

«هنگام دیدن خواب‌های صالح‌ه و پریشان»

19- هرگاه کسی خوابی را دید که بنظرش ناپسند و ناراحت کننده آمد باید امور زیر را انجام دهد.

الف. سه بار به سمت چپش بدمد.

ب. سه بار به خداوند از شر شیطان و آنچه که خواب دیده پناه برد.

ج. با هیچ کس درباره آن خواب سخن نگوید.

د. از آن حالتی که بوده به پهلوی دیگر بغلطد.

«اما هرگاه خواب خوشایند و خوبی دید به غیر از آن کسی که می‌داند از

شنیدنش خوشحال می‌شود سخن نگوید.» «صحيح مسلم»

«هنگام بیدار شدن از خواب»

20- «الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَحْيَانًا بَعَدَ مَا أَمَاتَنَا وَإِلَيْهِ النُّشُورُ». ترجمه: «حمد و ثنا و ستایش خاص و ویژه خداوندی است که بعد از آنکه ما را می‌راند دوباره زنده گردانید و زنده شدن و بازگشت هم به سوی اوست». «صحیح البخاری»

21- «الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَحْيَا نَفْسِي بَعْدَ مَا أَمَاتَهَا وَإِلَيْهِ النُّشُورُ». ترجمه: «حمد و ثنا و ستایش خاص و ویژه خداوندی است که مرا بعد از آنکه می‌راند زنده گردانید و زنده شدن و بازگشت هم به سوی اوست». (جان و روانم را)

«صحیح الترمذی»

22- «الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي عَاقَبَنِي فِي جَسَدِي وَرَدَّ عَلَيَّ رُوحِي وَأَذِنَ لِي بِذِكْرِهِ». ترجمه: «حمد و ثنا و ستایش خاص و ویژه خداوندی است که جسمم را سالم و بی‌عیب گرداند و روحم را به جسمم باز گرداند و این توفیق و اجازه را به من داد تا ذکرش را کرده و به یاد او باشم». «صحیح الترمذی»

23- «اللَّهُمَّ اجْعَلْ فِي قَلْبِي نُورًا وَفِي لِسَانِي نُورًا وَاجْعَلْ فِي سَمْعِي نُورًا وَاجْعَلْ فِي بَصَرِي نُورًا وَاجْعَلْ مِنْ خَلْفِي نُورًا وَمِنْ أَمَامِي نُورًا وَاجْعَلْ مِنْ قَوْعِي نُورًا وَمِنْ تَحْتِي نُورًا. اللَّهُمَّ اعْطِنِي نُورًا». ترجمه: «خداوند! در قلب و زبانم نور قرار بده، در قوه شنوایی و بینایی ام نور قرار بده، در پشت سر، جلو، بالا و پایینم نور قرار بده خداوند! (به طور کلی در تمام وجودم) نور قرار بده. (آن نوری که بدان بتوان زندگی با سعادت در سایه هدایت و رهنمود شما نصیب ما بشود)». (م)

«صحیح مسلم»

«هنگام ورود به مسجد»

24- «بِسْمِ اللَّهِ وَالسَّلَامُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي ذُنُوبِي». ترجمه: «با نام و یاد خداوند یکتا و سلام بر رسول خدا، خدایا گناهان مرا ببخشای».

«صحیح ابن ماجه»

25- «اللَّهُمَّ افْتَحْ لِي أَبْوَابَ رَحْمَتِكَ» ترجمه: «خداوندا، دره‌ای رحمتت را بر من بگشای».

«صحیح

مسلم»

26- «أَعُوذُ بِاللَّهِ الْعَظِيمِ وَبِوَجْهِهِ الْكَرِيمِ وَسُلْطَانِهِ الْقَدِيمِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ». ترجمه: «از شر شیطان رانده شده به خداوند بسیار بزرگ و با عظمت و بلند مرتبه و به چهره بسیار کریم و بخشنده‌اش (که منبع سرشار بخشش و رحمت است) و به قدرت قدیمی و پرتوانش (در حالیکه از هر قدرتی، پرتوان‌تر و نیرومندتر است) پناه می‌برم».

«صحیح ابی داود»

«هنگام خارج شدن از مسجد»

27- «بِسْمِ اللَّهِ وَالسَّلَامُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ، اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي ذُنُوبِي». ترجمه: «با نام ویاری خدا و سلام بر رسول خدا، خداوندا، گناهانم را ببخشای».

«صحیح ابن ماجه»

28- «اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ فَضْلِكَ» ترجمه: «خداوندا من (با تمام وجود و تأکید) از شما، فضل و رحمت‌ها و عنایت‌های بی‌کرانتان را می‌طلبم».

«صحیح مسلم»

29- «اللَّهُمَّ اغْصِنِي مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ». ترجمه: «خداوندا، مرا (از شر حیل‌ها و وسوسه‌ها و دام‌های) شیطان رانده شده در امان نگه‌دار».

«صحیح ابن ماجه»

«هنگام شنیدن اذان»

30- مرگاه ندای (مؤذن) را شنیدی، همانا کلماتی را که مؤذن می‌گوید بگو (تکرار کن).

31- و هنگام که مؤذن «حَيَّ عَلَى الصَّلَاةِ» و «حَيَّ عَلَى الْفَلَاحِ» را سرداد بگو: «لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ».

«صحيح النسائي»

ترجمه: «هیچ قدرت و نیروی توانی بجز به اراده و قدرت خداوند نیست».

«بعد از اذان»

32- بعد از شنیدن اذان گفته شود: «اللَّهُمَّ رَبَّ هَذِهِ الدَّعْوَةِ النَّامَةِ، وَالصَّلَاةِ الْقَائِمَةِ، آتِ مُحَمَّدًا الْوَسِيلَةَ وَالْفَضِيلَةَ وَابْعَثْهُ مَقَامًا مَحْمُودًا الَّذِي وَعَدْتُهُ». ترجمه: «خداوند، ای پروردگار و صاحب این دعوت تمام شده و کامل و عمومی (جهانی) و این نماز بر پای داشته شده به حضرت محمد ﷺ (فرستاده خودت) وسیله⁽¹⁾ (آنچه سبب تقرب بیشتر او به تومی شود مانند اعمال صالحه و ...) و فضیلت و بزرگواری عطا فرما، و او را به آن مقام پسندیده‌ای (شفاعت امت اسلامی بدانگونه که رضایت ایشان جلب می‌شود) که وعده‌اش داده‌ای، برسان». «صحيح البخاری»

«صحيح»

33- قبل از وضو گفته شود «بِسْمِ اللَّهِ»

الترمذی»

«بعد از وضو»

1- وسیله یعنی رسیدن به چیزی با میل و رغبت که از وصل شدن خاص ترمی باشد به سبب در برداشتن معنای رغبت. و حقیقتِ وسیله به سوی خداوند متعال عبارت است از رعایت کردن راه خدا با علم و عبادت و تلاش برای رسیدن به کمال شریعت و مکارم آن و مانند قربت و نزدیکی می‌باشد و «واسل» به معنای کسی که است نسبت به خداوند متعال دارای رغبت و میل می‌باشد. «مفردات قرآن راعب اصفهانی».

34- «أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ» ترجمه: «شهادت می‌دهم به اینکه هیچ معبودی (و حاکمی و شاعری و ...) بجز الله وجود ندارد در حالیکه او تک و تنه‌ا بوده و هیچ شریکی ندارد و شهادت می‌دهم به اینکه محمد بنده و فرستاده اوست.» «صحیح مسلم»

35- «اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي مِنَ التَّوَّابِينَ، وَاجْعَلْنِي مِنَ الْمُتَطَهِّرِينَ» ترجمه: «خداوندا، مرا از توبه‌کنندگان قرار بده (آنان که به‌طور کمال و تمام به شما روی می‌آورند) و مرا از پاکان و پاکخواهان قرار ده.» «صحیح الترمذی»

«دعای شروع نماز»

36- «اللَّهُمَّ بَاعِدْ بَيْنِي وَبَيْنَ خَطَايَايَ كَمَا بَاعَدْتَ بَيْنَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ، اللَّهُمَّ نَقِّنِي مِنْ خَطَايَايَ كَمَا يُنَقِّي الْقَوْبُ الْأَبْيَضُ مِنَ الدَّنَسِ، اللَّهُمَّ اغْسِلْنِي مِنْ خَطَايَايَ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَالْمَاءِ وَالْبَرْدِ» ترجمه: «خداوندا، بین من و اشتباهات و گناهانم چنان فاصله بیاور که بین شرق و غرب فاصله انداخته‌ای! خداوندا، مرا چنان پاک گردان که لباس سفید از آلودگی پاک می‌گردد. خداوندا مرا از اشتباهات و گناهانم بوسیله برف و باران و آب و تگرگ غسل بده و پاک گردان! (ذره‌ای از گناهان و اشتباهاتم را باقی نگذار).»

37- «سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ تَبَارَكَ اسْمُكَ، وَتَعَالَى جَدُّكَ، وَلَا إِلَهَ غَيْرُكَ» ترجمه: «خداوندا، تو از هر عیب و نقصی پاک و منزهی (و من غرق در معرفت تو هستم و در دریای شناخت شما می‌کنم) به همراه حمد و ثنا و ستایش شما، نام شما بسیار با برکت و بلند است. مقام و منزلت شما بسیار بزرگ و متعالی است و هیچ معبود

حاکم و قانونگذار و اجابت کننده و حمایت کننده و فریادرس و روزی دهنده بجز شما نیست.»

«صحيح النسائي»

38- «وَجَّهْتُ وَجْهِيَ لِلَّذِي فَطَرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ حَنِيفًا مُسْلِمًا، وَمَا أَنَا

مِنَ الْمُشْرِكِينَ، إِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِي، وَمَحْيَايَ، وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ، لَا شَرِيكَ لَهُ، وَبِذَلِكَ أُمِرْتُ، وَأَنَا أَوَّلُ الْمُسْلِمِينَ» ترجمه: «روی آوردم به سوی آنکه آسمان‌ها و زمین را آفرید در حالیکه طالب حق بوده و از باطل روی گردان می‌باشم و من هرگز از مشرکین نیستم، همانا نماز و عبادات و رفتار و زندگی و مرگ من، هم بدست الله و برای اوست، آن کسی که پروردگار و صاحب اختیارج‌ها ن یان است در حالیکه، شریکی نداشته و نخواهد داشت و به این دستور توحید فرمان داده شده‌ام و من اولین مسلمانان می‌باشم. (در اسلام و پذیرفتن آن اولین کسی خواه بود که به آن گردن می‌نهد)».

«صحيح

النسائي»

39- «اللَّهُمَّ رَبَّ جِبْرَائِيلَ وَمِيكَائِيلَ وَإِسْرَافِيلَ، فَاطِرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ،

عَالِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ، أَنْتَ تَحْكُمُ بَيْنَ عِبَادِكَ فِيمَا كَانُوا يَخْتَلِفُونَ اهْدِنِي لِمَا اخْتَلَفَ فِيهِ مِنَ الْحَقِّ بِإِذْنِكَ، إِنَّكَ تَهْدِي مَنْ تَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ».

«صحيح مسلم»

ترجمه: «خداوندا! ای پروردگار و صاحب جبرئیل و میکائیل و اسرافیل! ای خالق و پدید آورنده آسمان‌ها و زمین. ای آگاه و عالم بر آنچه پنهان است (عالم غیب) و آنچه که قابل رویت است (عالم شهادت)، تو تن‌ها کسی هستی که بین بندگان در آنچه اختلاف دارند حکم می‌کنی، مرا به اذن و لطف خودت به آنچه در مورد حق اختلاف است هدایت فرما. همانا فقط تن‌ها تو هستی که هر کسی را بخواهی به راه مستقیم (نزدیک‌ترین راه به حق) هدایت می‌کنی.»

«دعای هنگام رکوع»

40- «سُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّيَ الْعَظِيمِ». (حد اقل سه بار خوانده شود) «پروردگار بزرگ و بلند مرتبه‌ام را از هر نوع عیب و نقص مبرا و منزه دانسته و بسیار پاک و آراسته‌اش می‌دانم».

41- «سُبُوْحٌ قُدُوْسٌ رَبُّ الْمَلَائِكَةِ وَالرُّوْحِ». ترجمه: «پاک و منزّه و با قدرت و با قداست است پروردگار فرشتگان و جبریل».

42- «اللَّهُمَّ لَكَ رَكَعْتُ، وَبِكَ آمَنْتُ، وَلَكَ أَسَلْتُ خَشَعَ لَكَ سَمْعِي وَبَصَرِي، وَمُجِّي وَعَظْمِي وَعَصَبِي». ترجمه: «خداوندا! برای تو رکوع کردم و به تو ایمان آوردم و تسلیم تو شدم. شنوایی و بینایی و مغز و اندیشه‌ام و استخوان‌هایم و اعصابم و سلول‌های عصبی‌ام همه در برابر تو تسلیم می‌باشند و به خشوع افتاده‌اند. (حالتی همراه با عشق و محبت و ترس و لرزش)».

«صحیح مسلم»

43- «سُبْحَانَ ذِي الْجَبْرُوتِ وَالْمَلَكُوتِ وَالْكِبْرِيَاءِ وَالْعَظَمَةِ». ترجمه: «بسیار پاک و منزّه از هر عیبی می‌دانم آن کسی که دارای هیبت و پادشاهی و بزرگی و عظمت و قدرت و حاکمیت مطلق می‌باشد».

«صحیح ابی داود»

«هنگام بلند شدن از رکوع»

44- «سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمِدَهُ، اللَّهُمَّ رَبَّنَا لَكَ الْحَمْدُ مِلْءُ السَّمَوَاتِ، وَالْأَرْضِ، وَمِثْلُ مَا شِئْتَ مِنْ شَيْءٍ بَعْدُ» ترجمه: «شنید خداوند از هر کسی که او را ستایش و حمد کرد. (قبول کرد و پذیرفت). خداوندا، ای پروردگار ما، حمد و ستایش خاص و

ویژه شماست آن هم حمدی که آسمان‌ها و زمین را پرو لبریز می‌سازد و پرو لبریز سازد هر آنچه را که بعد از این بخواهی». «صحیح مسلم»

45- «رَبَّنَا وَلَكَ الْحَمْدُ، حَمْدًا كَثِيرًا طَيِّبًا مُبَارَكًا فِيهِ». ترجمه: «ای پروردگار ما، حمد و ثنا و ستایش خاص شماست آن هم حمدی که فراوان و پاک و مبارک باشد».

46- «رَبَّنَا لَكَ الْحَمْدُ مِلءَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمِلءَ مَا شِئْتَ مِنْ شَيْءٍ بَعْدَ أَهْلِ الثَّنَاءِ وَالْمَجْدِ، أَحَقُّ مَا قَالَ الْعَبْدُ وَكُنَّا لَكَ عَبْدُ، اللَّهُمَّ لَا مَانِعَ لِمَا أَعْطَيْتَ وَلَا مُعْطِيٍّ لِمَا مَنَعْتَ وَلَا يَنْفَعُ ذَا الْجُدِّ مِنْكَ الْجُدُّ». ترجمه: «ای پروردگار ما، همانا حمد و ثنا و ستایش خاص توست، همانگونه که آسمان‌ها و زمین را پرو لبریز می‌سازد و پر کند هر آنچه را که بعد از این بخواهی، ای کسی که شایسته و سزاوار ستایش و عظمت و بزرگواری هستی، خداوندا! هیچ کس و هیچ چیزی نمی‌تواند آنچه را که تو منع می‌کنی ببخشد! و هرگز هیچ تلاش و کوششی نمی‌تواند به غیر از لطف تو، فرد کوشا و ساعی را بهره‌ای برساند».

«صحیح مسلم»

«دعای هنگام سجده»

47- «سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعْلَى». (س‌بار خوانده شود)

ترجمه: «پروردگارم بلند مرتبه و عظیم شأن خودم را بسیار زیاد به پاکی یاد کرده و از هر عیب و نقصی مبرا و منزّه‌اش می‌دانم». «صحیح ابن ماجه»

48- «سُبُوحٌ قُدُّوسٌ رَبُّ الْمَلَائِكَةِ وَالرُّوحِ». ترجمه: «خداوند بسیار پاک و منزّه و مقدس است که پروردگار فرشتگان و جبرئیل و ارواح می باشد».

«صحیح مسلم»

49- «اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي ذَنْبِي كُلَّهُ دِقَّةً وَجِلَّةً وَأَوَّلَهُ وَآخِرَهُ وَعَلَانِيَتَهُ وَسِرَّهُ» ترجمه: «خداوندا، تمامی گناهان مرا، کوچک و بزرگ از اول و آخرش، آشکار و پنهانش ببخشای و ببوشان».

«مسلم»

50- «سُبْحَانَ ذِي الْجَبَرُوتِ وَالْمَلَكُوتِ وَالْكِبْرِيَاءِ وَالْعَظَمَةِ» ترجمه: «پاک و منزّه است آن کسی که دارای هیبت و پادشاهی و بزرگی و عظمت و قدرت و حاکمیت مطلق می باشد».

«صحیح ابی داود»

«دعای سجده تلاوت قرآن»

51- «سَجَدَ وَجْهِي لِلَّذِي خَلَقَهُ وَشَقَّ سَمْعَهُ وَبَصَرَهُ بِحَوْلِهِ وَقُوَّتِهِ». ترجمه: «سجده کرد (تسلیم کامل و محض شد و خاکسار شد) چهره من از برای آنکسی که خلق کردش و آنرا شکافت و با حول و توان و قدرتش در آن نیروی شنوایی و بینایی را قرارداد».

«صحیح الترمذی»

52- «اللَّهُمَّ اكْتُبْ لِي بِهَا عِنْدَكَ أَجْرًا، وَصَعْ عَنِّي بِهَا وِزْرًا، وَاجْعَلْهَا لِي عِنْدَكَ ذُخْرًا، وَتَقَبَّلْ مِنِّي كَمَا تَقَبَّلْتَهَا مِنْ عَبْدِكَ دَاوُدَ». ترجمه: «خداوندا، بخاطر این سجده، برایم در نزد خودت پاداشی بنویس و بخاطر آن گناهی را از من بردار (دو رکن) و آنرا (سجده را) در نزد خودت گنجین‌های قرار بده، و آنرا از من قبول فرما (بپذیر) همچنانکه از بنده خودت حضرت داود عليه السلام پذیرفتی».

«صحیح الترمذی»

«دعای بین دو سجده نماز»

53- «اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي وَارْحَمْنِي وَعَافِنِي وَاهْدِنِي وَارْزُقْنِي». ترجمه: «خداوندا، مرا ببخشای و به من رحم کن و عافیت و سلامتی را نصیبم گردان و هدایتم کن و روزیم ده. (آنچه که سبب هدایت و برکت عمر می گردد)». «صحیح ابی داود»

«دعا بین تشه د آخر و سلام انت هابی نماز»

54- «اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ جَهَنَّمَ وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ فِتْنَةِ الدَّجَالِ وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ فِتْنَةِ الْمَحْيَا وَالْمَمَاتِ». ترجمه: «خداوندا، از عذاب جهنم و دوزخ سوزان به تو پناه می برم، از عذاب قبر به تو پناه می برم، از آفتن و آشوب دجال (در آخر زمان) به تو پناه می گیرم و از شرفتن ههای زندگانی و مردگان به تو پناه می برم».

55- «اللَّهُمَّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي ظُلْمًا كَثِيرًا، وَلَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ، فَاعْفِرْ لِي مَغْفِرَةً مِنْ عِنْدِكَ، وَارْحَمْنِي إِنَّكَ أَنْتَ الْعَفُورُ الرَّحِيمُ». ترجمه: «خداوندا، من بر خودم بسیار زیاد ظلم و ستم کرده ام! و هیچ کس جز تو گناهان را نمی بخشاید، بنابراین گناهان مرا از جانب خودت چنان ببخشای که شایسته توست (بگون ه ای که دیگر گناه ه برایم نمانده باشد) و به من رحم کن همانا فقط تو بسیار بخشنده و بسیار مهربان و رحم کننده هستی».

56- «اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ، يَا اللَّهُ الْأَحَدُ الصَّمَدُ، الَّذِي لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ، وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ، أَنْ تَغْفِرَ لِي ذُنُوبِي، إِنَّكَ أَنْتَ الْعَفُورُ الرَّحِيمُ» ترجمه: «خداوندا، فقط از تو کمک می طلبم و حاجت می خواهم، ای الله، ای احد (یگان ه که هیچ شرطی ندارد)، ای بی نیازی که هم به او نیازمندند و سرور و آقای هم هستی، ای کسیکه نه فرزندی به دنیا آورده و نه خودش متولد شده است و هیچ ه ماورد و

همتایی ندارد، با تمام وجود و عشق از تو کمک و یاری می‌طلبم تا تمامی گناهان مرا ببخشی، همانا تن‌ها تو بسیار بخشنده و مهربانی.»

«صحیح ابی داود»

«ذکره او دعاهای بعد از نماز»

57- «أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ» (س هبار تکرار گردد).

ترجمه: «خداوندا ار تو طلب بخشش می‌کنم. (بگون‌های برای من سپری و محافظی در برابر آتش جهنم قرار دهی)».

«صحیح

مسلم»

58- «اللَّهُمَّ أَنْتَ السَّلَامُ، وَمِنْكَ السَّلَامُ، تَبَارَكْتَ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ».

ترجمه: «خداوندا، فقط تو خودت منبع سلام و صلح و امنیت و آرامش هستی و هر صلح و امنیت و سلامت و آرامشی فقط از جانب توست و تو بسیار با برکت و بلند مرتبه هستی. ای صاحب جبروت و عظمت و بزرگی».

«صحیح مسلم»

59- «اللَّهُمَّ أَعِنِّي عَلَى ذِكْرِكَ وَشُكْرِكَ وَحُسْنِ عِبَادَتِكَ».

ترجمه: «خداوندا، مرا بر ذکر و یادت و سپاسگزاری و حسن و خوبی عبادت و پرستش و تسلیم شدن در برابر خودت یاری فرما».

«صحیح ابی داود»

60- «سُبْحَانَ اللَّهِ، الْحَمْدُ لِلَّهِ، اللَّهُ أَكْبَرُ» (هر جمله 33 بار گفته شود)

(ب‌ه‌تر است شمارش از کار با انگشتان دست مطابق سنت پیامبر ﷺ صورت گیرد تا با وسیله‌های دیگر)⁽¹⁾. ترجمه: «پاک و منزّه است خداوند متعال، هر

1- عن بُسَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: «عَلَيْكُمْ بِالتَّسْبِيحِ وَالتَّهْلِيلِ وَالتَّقْدِيسِ وَلَا تَعْمَلْنَ

فَتَنَسِيْنَ الرَّحْمَةَ وَاعْقَدْنَ بِالْأَنَامِلِ فَإِنَّهُنَّ مَسْئُولَاتٌ وَمُسْتَنْطَقَاتٌ». (رواه اصحاب السنن

والحاکم بسند صحیح): بر شما باد که تسبیح و تهلیل و تقدیس خداوند کنید و غافل نباشید که رحمت خدا را فراموش کنید، ذکر خود را با انگشتان دست بشمارید زیرا آن‌ها

آنچه حمد و ثنا و ستایش است خاص خداوند است. و خداوند (الله) از هر کس و هر چیز بزرگ‌تر و با عظمت‌تر و تواناتر و ... است (بنابر این بنده خداوند این) صفات و ویژگی‌های الهی را باید منحصر در خداوند متعال بدانند نه در کس دیگری، در این حالت هرگونه امید و ترس و بیم از دیگران از وجود انسان خارج شده و بنده به‌طور کمال و تمام در کنف و حمایت پروردگار قرار گرفته و چشم از غیر فرو خواهد بست». سپس بگوید: «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ». ترجمه: «هیچ معبودی و سروری و آقایی و حاکمی و شاری و ... بجز الله وجود ندارد در حالیکه او در این صفات تن‌ها و یکتا می‌باشد و هیچ شریک و همتایی نداشته. پادشاهی و حاکمیت تن‌ها از آن اوست و حمد و ستایش خاص اوست و او بر هر چیزی توانا و قدرتمند می‌باشد».

«صحیح مسلم»

61- آیه الکرسی (خوانده شود)

«صحیح

الجامع»

62- سوره‌ای فلق و ناس (معوذتین) خوانده شود «صحیح ابی داود»

«بعد از نماز صبح دو ذکر زیر نیز خوانده شود»

63- «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ» (10 مرتبه تکرار شود).

در حدیث شماره 30 و 60 ترجمه شده است.

مسئول هستند و مورد بازجویی قرار می‌گیرند (و به سخن در آورده خواهند شد) این حدیث دلالت بر آن دارد که شمارش ذکر با انگشتان افضل‌تر است تا با تسبیح یا وسیله دیگری. (برای توضیح بیشتر به کتاب فقه السنه ج 2 ص 77 رجوع شود) (م).

64- «سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ عَدَدَ خَلْقِهِ وَرِضَا نَفْسِهِ وَزِنَةَ عَرْشِهِ وَمِدَادَ كَلِمَاتِهِ». (3 بار تکرار شود).

ترجمه: «اللّه را بسیار پاک دانسته و از هر عیب و نقص منزّه می‌دانم به همراه حمد و ستایش و سپاسگذاریش به تعداد تمامی مخلوقاتش و اوج خشنودیش و وزن و سنگینی عرشش و جوهر کلماتش (که بی‌پایان است)».

«صحیح مسلم»

«بعد از نماز مغرب نیز این ذکر خوانده شود»

65- «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ». (10 بار تکرار شود) ترجمه: «هیچ معبودی و ... بجز اللّه وجود ندارد در حالیکه تنها می‌باشد و هیچ شریک و یار و یاورى نداشته، حمد و ثنا خاص اوست همان کسیکه می‌میراند و زنده می‌گرداند و بر هر چیز توانا می‌باشد».

«صحیح النسائی»

«دعای نماز استخاره»

66- «اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْتَخِيرُكَ بِعِلْمِكَ وَأَسْتَقْدِرُكَ بِقُدْرَتِكَ وَأَسْأَلُكَ مِنْ فَضْلِكَ الْعَظِيمِ، فَإِنَّكَ تَقْدِرُ وَلَا أَقْدِرُ وَتَعْلَمُ وَلَا أَعْلَمُ وَأَنْتَ عَلَامُ الْغُيُوبِ، اللَّهُمَّ إِن كُنْتَ تَعْلَمُ أَنَّ هَذَا الْأَمْرَ، خَيْرًا لِي فِي دِينِي وَمَعَاشِي وَعَاقِبَةِ أَمْرِي - أَوْ فِي عَاجِلِ أَمْرِي وَآجِلِهِ - فَاقْدُرْهُ لِي وَإِنْ كُنْتَ تَعْلَمُهُ أَنَّ هَذَا الْأَمْرَ شَرًّا لِي فِي دِينِي وَمَعَاشِي وَعَاقِبَةِ أَمْرِي - أَوْ فِي عَاجِلِ أَمْرِي وَآجِلِهِ - فَاصْرِفْهُ عَنِّي وَاصْرِفْنِي عَنْهُ وَاقْدِرْ لِي الْخَيْرَ حَيْثُ كَانَ ثُمَّ أَرْضِنِي بِهِ» «در این هنگام حاجت خود را یا آنچه راکه می‌خواهی انجام دهی نام ببر» ترجمه: «خداوند! از علم شما طلب خیر می‌کنم و از قدرت شما طلب قدرت و نیرو می‌کنم از فضل بی‌کران و بی‌پایان شما،

کمک می‌طلبم، همانا شما توانایی دارید و من ناتوانم، شما می‌دانید و آگاهید در حالیکه من نمی‌دانم و ناآگاهم و تن‌ها شما هستید از تمامی غیب‌ها و پنهانی‌ها آگاهی‌تمام و کمالی دارید. خداوندا، اگر می‌دانی که در این کار و امر، خیر دین و روزی و سرانجام کارم در دنیا و آخرت می‌باشد آنرا برایم مقدور و فراهم و آسان گردان و اگر می‌دانی در این کار و بدی دین و روزی سرانجام کارم در دنیا و آخرت می‌باشد آنرا از من دور گردان و مرا نیز از آن دور و منصرف گردان و برایم هر آنچه و هر جاکه خیر در آن باشد را مقدر کن و سپس مرا به آن نیز راضی گردان.»

«صحيح البخاری»

(البته این دعا باید بعد از دو رکعت نماز استخاره خوانده شود که همانند سایر نمازها می‌باشد).

«دعای قنوت»

67- «اللَّهُمَّ اهْدِنِي فِيمَنْ هَدَيْتَ، وَعَافِنِي فِيمَنْ عَافَيْتَ، وَتَوَلَّنِي فِيمَنْ تَوَلَّيْتَ، وَبَارِكْ لِي فِيمَا أَعْطَيْتَ، وَقِنِي شَرَّ مَا قَضَيْتَ، فَإِنَّكَ تَقْضِي وَلَا يُقْضَىٰ عَلَيْكَ، إِنَّهُ لَا يَذِلُّ مَنْ وَالَيْتَ، تَبَارَكْتَ وَتَعَالَيْتَ» ترجمه: «خداوندا، مرا به راه کسانی که هدایت کردی، هدایت فرما و مرا همانند کسانی که بدی‌شان عافیت و سلامتی دادی، مورد عافیت و رحمت خودت قرار بده، مرا نیز همانند کسانی که مورد ولایت و دوستی‌ات قرار دادی شامل دوستی و عنایت بگردان و در آنچه که به من بخشیدی برکت و خیر قرار بده و مرا از شر آنچه که مقدر کرده‌ای حفظ بگردان، زیرا تن‌ها تو هستی که حکم می‌کنی و هرگز بر تو حکم نمی‌شود. براستی کسی راکه تو دوست بداری هرگز خوار و ذلیل نمی‌شود و تن‌ها تو بسیار با عظمت و بلند مرتبه و ... هستی.»

«صحيح الترمذی»

68- «اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِرِضَاكَ مِنْ سَخَطِكَ، وَأَعُوذُ بِمُعَافَاتِكَ مِنْ عُقُوبَتِكَ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْكَ، لَا أَحْصِي ثَنَاءً عَلَيْكَ، أَنْتَ كَمَا أَثْنَيْتَ عَلَيَّ نَفْسِكَ» ترجمه:

«خداوندا، از خشمت به رضایت پناه می‌برم، از عقوبت و مکافاتت به بخشش و گذشت تو پناه می‌برم، از خودت به خودت پناه می‌برم، من نمی‌توانم و نخواهم توانست که ستایش تو را، آنگون‌ه‌ک‌ه خودت، خودت راستوده‌ای بجای آورم.»

«صحيح ابن ماجه»

«دعای نماز جنازه برای میت»

69- «اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِحَيِّنَا، وَمَيِّتِنَا، وَشَاهِدِنَا، وَغَائِبِنَا، وَصَغِيرِنَا، وَكَبِيرِنَا وَذَكَرِنَا، وَأُنثَانَا، اللَّهُمَّ مَنْ أَحْيَيْتَهُ مِنَّا فَأَحْيِهِ عَلَى الْإِسْلَامِ، وَمَنْ تَوَفَّيْتَهُ مِنَّا فَتَوَفَّهُ عَلَى الْإِيمَانِ، اللَّهُمَّ لَا تَحْرِمْنَا أَجْرَهُ، وَلَا تُضِلَّنَا بَعْدَهُ» ترجمه: «خداوندا! زندگان، مردگان، شاه‌دان، غایبان، کودکان، بزرگسالان، مردان و زنان را ببخشای! خداوندا، هر کسی را که از ما زنده گردانیدی بر دین اسلام زنده گردان، و هر کس را از ما می‌راندی برای من بمیران، خداوندا، ما را از پاداش او (متوفی) محروم مگردان و بعد از او (متوفی) ما را منحرف مگردان.»

«صحيح ابن ماجه»

70- «اللَّهُمَّ اغْفِرْ لَهُ، وَارْحَمْهُ، وَعَافِهِ، وَاعْفُ عَنَّهُ، وَأَكْرِمْ نُزُلَهُ، وَوَسِّعْ مُدْخَلَهُ، وَاعْسِلْهُ بِالمَاءِ وَالطَّلْحِ وَالْبَرْدِ، وَنَقِّهِ مِنَ الخَطَايَا كَمَا نَقَّيْتَ الثَّوْبَ الأَبْيَضُ مِنَ الدَّنَسِ، وَأَبْدِلْهُ دَارًا خَيْرًا مِنْ دَارِهِ، وَأَهْلًا خَيْرًا مِنْ أَهْلِهِ، وَرَوْجًا خَيْرًا مِنْ رَوْجِهِ، وَأَدْخِلْهُ الْجَنَّةَ، وَأَعِذْهُ مِنْ عَذَابِ القَبْرِ، وَمِنْ عَذَابِ النَّارِ» ترجمه: «خداوندا، او را ببخشای و به او رحم کن و از او درگذر، و فرودش را - در قبر - گرامی دار و جایگاهش را باز و گسترده گردان و او را با آب و برف و تگرگ بشوی و غسل بده، و او را از اشتباهات پاک بگردان همانگون‌ه‌ک‌ه پارچه سفید را از پلیدی و آلودگی پاک می‌گردانی، و برایش خانه‌ای بهتر از خانه‌اش و خانواده‌ای بهتر از خانواده‌اش و همسری بهتر از همسرش مهیا و فراهم گردان، و او را وارد بهشت گردان و از عذاب قبر و عذاب آتش ج‌ه‌ن‌م و دوزخ حفظ بگردان.»

«صحيح مسلم»

«دعای استسقا در طلب باران»

71- «اللَّهُمَّ اسْقِ عِبَادَكَ وَبَهَائِكَ وَأَنْشُرْ رَحْمَتَكَ وَأَخِي بَلَدَكَ الْمَيِّتَ» ترجمه: «خداوندا بندگان و حیوانات را سیراب گردان و رحمتت را گسترش ده و زمین مرده ات را زنده و آباد و سرسبز بگردان.»

«صحيح ابی داود»

72- «اللَّهُمَّ أَغْنِنَا، اللَّهُمَّ أَغْنِنَا، اللَّهُمَّ أَغْنِنَا» ترجمه: «خداوندا، از تو کمک می خواهیم، و استغاثه داریم و طلب باران می کنیم، بر ما باران ببار...»

«صحيح البخاری»

73- «اللَّهُمَّ اسْقِنَا عَيْثًا مُغِيثًا مَرِيًّا مَرِيعًا غَيْرَ ضَارٍّ عَاجِلًا غَيْرَ آجِلٍ» ترجمه: «خداوندا، هم اکنون نه در آینده (با عجله بدون تأخیر) بارانی فراوان و ریزان و سرشاراؤ خیر و برکت بر ما فروریز، که سودمند و بی زیان باشد بگون های که دلپذیر و گوارا بوده و مراتع را سرشار از آب گرداند.»

«صحيح ابی داود»

«دعای قبل از خوردن غذا»

74- «بِسْمِ اللَّهِ» گوید و اگر در ابتدا فراموش کرد بگوید: «بِسْمِ اللَّهِ فِي أَوَّلِهِ وَآخِرِهِ».

«صحيح الترمذی»

75- «اللَّهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِيهِ وَأَطْعِمْنَا خَيْرًا مِنْهُ» ترجمه: «خداوندا در آن به ما برکت ده و به تر از آن را به ما بخوران. (برایمان فراهم گردان).»

«صحيح الترمذی»

«دعای هنگام نوشیدن شیر»

76- «اللَّهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِيهِ وَزِدْنَا مِنْهُ» ترجمه: «خداوندا در آن به ما برکت ده، و بیش از آن به ما بده.» «صحیح الترمذی»

«دعای بعد از خوردن غذا»

77- «الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَطْعَمَنِي هَذَا الطَّعَامَ وَرَزَقَنِيهِ مِنْ غَيْرِ حَوْلٍ مِنِّي وَلَا قُوَّةٍ» ترجمه: «حمد و سپاس و ستایش خاص خداوندی است که این غذا را به من خوراند و روزیم کرد. بدون اینکه از جانب من نیرو و تلاشی صورت گرفته شده باشد (در اصل خلقت و پدید آمدن آوردن و به ثمر رساندن آن).»

«صحیح الجامع»

78- «الْحَمْدُ لِلَّهِ حَمْدًا كَثِيرًا، طَيِّبًا مُبَارَكًا فِيهِ غَيْرَ مَكْفِيٍّ، وَلَا مُودِعٍ، وَلَا مُسْتَغْنَى عَنْهُ رَبَّنَا» ترجمه: «تمامی ستایش‌ها و تمجیده‌ها و سپاس‌های بسیار پاک و با برکت (که عاری از شرک و ریا باشد) خاص خداوند متعال است. پروردگارا، این نعمت طعمت را از ما قطع نفرما و آنرا طعام آخر برای ما مگردان در حالیکه همیشه بدان نیازمندیم⁽¹⁾ (خداوند در این صعام برکت عطا فرما...».

79- «اللَّهُمَّ أَطْعَمْتَ وَأَسْقَيْتَ وَأَعْنَيْتَ وَأَقْنَيْتَ وَهَدَيْتَ وَأَحْيَيْتَ فَلَكَ الْحَمْدُ عَلَىٰ مَا أَعْطَيْتَ» ترجمه: «خداوندا، طعام و خوراک دادی و سیراب کردی و بی‌نیاز گردانیدی و دارایی بخشیدی و هدایت کردی و زنده گردانیدی، بنابراین به سبب آنچه که بخشیدی هر آنچه سپاس و تشکر است خاص تو است.»

«السلسلة الصحيحة»

80- «الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَطْعَمَ وَسَقَىٰ وَسَوَّغَهُ وَجَعَلَ لَهُ مَخْرَجًا» ترجمه: «حمد و سپاس و ستایش خاص خداوندی است که طعام خورانید و آشامیدنی نوشانید و آنرا

1- مفاهیم دیگری از این دعا مستفاد است که به شرح کتب احادیث باید رجوع شود.

گوارا و خوش ساخت و برای آن‌ها محل خروجی قرار داد. (جهت خروج مواد زاید از بدن)».

«دعای مه‌مان برای میزبان»

81- «اللَّهُمَّ بَارِكْ لَهُمْ فِيمَا رَزَقْتَهُمْ وَاعْفِرْ لَهُمْ وَارْحَمَّهُمْ» ترجمه: «خداوندا، در آنچه که به آن‌ها روزی دادی، برکت و خیر بده، و (گناهانش) را ببخشای و به ایشان رحم کن.»

82- «اللَّهُمَّ أَطْعِمْ مَنْ أَطْعَمَنِي وَاسْقِ مَنْ سَقَانِي» ترجمه: «خداوندا، طعام و خوراک بده هر کسی را که مرا طعام و خوراک داد و سیراب گردان هر کسی که مرا سیراب گردانید.»

«دعای روزه‌دار برای کسی که به او افطار می‌دهد»

83- «أَفْطَرَ عِنْدَكُمْ الصَّائِمُونَ، وَأَكَلَ طَعَامَكُمْ الْأَبْرَارُ، وَتَنَزَّلَتْ عَلَيْكُمْ الْمَلَائِكَةُ» ترجمه: «روزه‌داران در نزد شما افطار کنند و غذا و طعام شما را نیکان بخورند و فرشتگان (رحمت و برکت) بر شما فرود آیند.»

«صحیح الجامع»

84- «ذَهَبَ الظَّمَاُ وَابْتَلَّتِ الْعُرُوقُ وَثَبَتَ الْأَجْرُ إِنْ شَاءَ اللَّهُ» ترجمه: «اگر خداوند بخواهد، تشنگی پایان یافت و رگ‌ها و بدن سیراب گشته و ترشدند (نیازشان برطرف شده و شاداب گردیدند) و پاداش و مزدی ثبت شد.»

«صحیح ابی داود»

«هنگام پوشیدن لباس»

85- «الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي كَسَانِي هَذَا وَرَزَقَنِيهِ مِنْ غَيْرِ حَوْلٍ مِنِّي وَلَا قُوَّةٍ»
ترجمه: «حمد و ستایش خاص خداوندی است که این لباس را بر من پوشاند
بدون هیچ تلاش و قدرتی از سوی من، آنرا به من بخشید و روزی ام گردانید».
صحیح ابی داود»

«هنگام بیرون آوردن لباس»

86- «بِسْمِ اللَّهِ» ترجمه: «با نام و یاد خدا (الله)».
«صحیح الجامع»

«هنگام پوشیدن لباس جدید»

87- «اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ أَنْتَ كَسَوْتَنِيهِ، أَسْأَلُكَ مِنْ خَيْرِهِ وَخَيْرِ مَا صُنِعَ لَهُ،
وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهِ وَشَرِّ مَا صُنِعَ لَهُ» ترجمه: «خداوندا، هرگون ه سپاس و ستایش
خاص توست، و تن ه تویی که این را بر من پوشانیده ای، از تو خیرش و خیر آنچه را که
برای آن دوخته گردیده و ت ه ی ه شده می خواهم و ب ه تو از شرش و شر آنچه که برای
آن دوخته و ت ه ی ه شده پناه می برم».
«صحیح الترمذی»

«دعای هنگامی که انسان لباس جدیدی

را بر تن برادرش (برادر ایمان) می بیند»

88- «الْبِسْ جَدِيدًا عَشَّ حَمِيدًا وَمُتَّ شَهِيدًا» ترجمه: «(همیشه) لباس
تازه و نو بپوشی و زندگی سعادت مندانه و شایسته ای داشته باشی و بمیری در
حالی که ش ه ی د شده ای».
«صحیح ابن ماجه»

«دعای هنگام داخل شدن به منزل»

89- «اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَيْرَ الْمَوْلِجِ وَخَيْرَ الْمَخْرَجِ، بِاسْمِ اللَّهِ وَحَبْنًا، وَبِاسْمِ اللَّهِ خَرَجْنَا، وَعَلَى اللَّهِ رَبَّنَا تَوَكَّلْنَا» ترجمه: «خداوندا، از تو بهترین زمان ورود و بهترین زمان خروج را می‌طلبم، به نام خدا وارد شدیم و به نام خدا خارج می‌شویم و تنه‌ا بر پروردگارمان توکل و تکیه می‌کنیم». (نه کسی دیگر)
«ابوداود و حَسَنَةُ الْأَرْنَأَوُوطِ وَالْأَذْكَارِ»

«دعای هنگام خارج شدن از منزل»

90- «بِسْمِ اللَّهِ تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ، لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ» ترجمه: «به نام و یاد الله، و تنه‌ا بر الله توکل و تکیه می‌کنم و هیچ نیرو و قدرتی بجز به اراده و مشیت خداوند وجود ندارد».
«صحيح الترمذی»

91- «اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ أَنْ أَضِلَّ أَوْ أُضَلَّ، أَوْ أَزِلَّ أَوْ أُزَلَ، أَوْ أَظْلِمَ أَوْ أُظْلَمَ، أَوْ أَجْهَلَ أَوْ يُجْهَلَ عَلَيَّ» ترجمه: «خداوندا، به تو پناه می‌برم از اینکه کسی را گمراه کنم یا به گمراهی بیفتم یا کسی را بلغزانم و منحرف بگردانم یا خودم منحرف شده و بلغزم یا به کسی ظلم کنم یا مورد ظلم واقع شوم یا به جهل و نادانی افتاده و در جاهلیت غوطه‌ور گردم یا کسی دیگر به سبب من به جهل افتاده در جاهلیت بغلند».
«صحيح ابی داود»

«دعای هنگام داخل شدن به مستراح»

92- «اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْخُبْثِ وَالْخُبَائِثِ» ترجمه: «خداوندا، از هرگونه ناپاکی و پلیدی و خبائث به تو پناه می‌برم».
«صحيح البخاری»

93- «بِسْمِ اللَّهِ» ترجمه: «به نام و یاد الله».
«صحيح الجامع»

«دعای هنگام خارج شدن از مستراح»

94- «غُفْرَانِكَ» ترجمه: «خداوندا بسیار زیاد خواهان بخشش و مغفرت هستم».

«صحیح الترمذی»

«دعای هنگام مسافرت رفتن»

95- «اللَّهُ أَكْبَرُ، اللَّهُ أَكْبَرُ، اللَّهُ أَكْبَرُ، سُبْحَانَ الَّذِي سَخَّرَ لَنَا هَذَا وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنِينَ وَإِنَّا إِلَى رَبِّنَا لَمُنْقَلِبُونَ اللَّهُمَّ إِنَّا نَسْأَلُكَ فِي سَفَرِنَا هَذَا الْبِرَّ وَالتَّقْوَى وَمِنَ الْعَمَلِ مَا تَرْضَى اللَّهُمَّ هَوِّنْ عَلَيْنَا سَفَرَنَا هَذَا وَاطْوِ عَنَّا بُعْدَهُ اللَّهُمَّ أَنْتَ الصَّاحِبُ فِي السَّفَرِ وَالْخَلِيفَةُ فِي الْأَهْلِ اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ وَعَثَاءِ السَّفَرِ وَكَآبَةِ الْمُنْظَرِ وَسُوءِ الْمُنْقَلَبِ فِي الْمَالِ وَالْأَهْلِ. [وَإِذَا رَجَعَ قَالَهُنَّ. وَزَادَ فِيهِنَّ] آيُونَ تَائِبُونَ عَابِدُونَ لِرَبِّنَا حَامِدُونَ». ترجمه: «خداوند از هر چیز و هر کس و هر موجودی بزرگ تر و غالب تر است... پاک و منزّه است همانی که این را تحت فرمان ما قرار داد، در حالیکه ما نمی توانستیم آن را م‌هار کنیم و ما حتماً به سوی پروردگاران در حرکت و دگرگونی هستیم. خداوندا در این مسافرتمان ار تو نیکی و تقوی و آن عملی را که رضایتت را کسب می کند عاجزان می طلبیم. خداوندا، این سفر را بر ما آسان بگردان و مسافت طولانی را هموار بگردان. خداوندا، تو تن‌ها دوست و همراه در سفر هستی و تن‌ها جانشین در بین خانواده می باشی. خداوندا، من به تو از رنج سفر و مناظر بد و زشت و ناراحت کننده و بازگشت بد در میان خانواده و اموال پناه می برم (و اگر برگشت، این دعا را به همراه کلمات زیر بخواند) در حالی باز می گردیم که توبه کننده گانیم و عبادت کننده گانیم و تن‌ها پروردگاران را سپاس و ستایش می کنیم».

«صحیح مسلم»

«دعای مقیم برای مسافر»

96- «أَسْتَوِدِعُ اللَّهَ دِينَكَ وَأَمَانَتَكَ وَخَوَاتِيمَ عَمَلِكَ» ترجمه: «دینت وامانت و سرانجام اعمال و کارت را به خداوند می سپارم (زیرا او بهترین نگاه دارنده امانت‌هاست)».

«دعای مسافر برای مقیم»

97- «أَسْتَوِدِعُكَ اللَّهُ الَّذِي لَا تَضِيعُ وَدَائِعُهُ» ترجمه: «تو را به خداوندی می سپارم که امانت‌هایش را ضایع نکرده و نابود نمی سازد».

«دعای هنگامی که در محلی اقامت می گزینید»

98- «أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّاتِ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ» ترجمه: «از شر آنچه که خداوند خلق کرده به کلمات کامل و شامل و قاطع و تام‌هاش پناه می برم».

«دعای سوار شدن بر وسیله نقلیه»

99- «بِسْمِ اللَّهِ الْحَمْدُ لِلَّهِ سُبْحَانَ الَّذِي سَخَّرَ لَنَا هَذَا وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنِينَ وَإِنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا لَمُنْقَلِبُونَ» «الْحَمْدُ لِلَّهِ» (س ه بار) «اللَّهُ أَكْبَرُ» (س ه بار) «سُبْحَانَكَ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي فَاغْفِرْ لِي فَإِنَّهُ لَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ» ترجمه: «خداوندا، تو را بسیار پاک دانسته و از هر عیب و گمانی منزه می دانم، براستی که بر خود و جانم ستم نمودم لذا مرا ببخشای چرا که هیچ کس دیگری جز تو نیست که بتواند یا قادر باشد گناهان بندگان را ببخشد».

«دعای داخل شدن به بازار»

100- «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ يُحْيِي وَيُمِيتُ

وَهُوَ حَيٌّ لَا يَمُوتُ بِيَدِهِ الْخَيْرُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ» ترجمه: «هیچ معبودی (و پادشاهی و حاکمیت خاص اوست و همچنین هر ستایش و ثنا نیز ویژه اوست. اوست که زنده می گرداند و می میراند و زنده‌ای است که نمی میرد و فنا ندارد و تمامی خیرها و نیکی‌ها در دست و قدرت اوست و او بر هر چیزی توانایی مطلق و کامل دارد.» «صحیح ابن

«ذکر کفاره مجلس بعد از بلند شدن از آن»

101- «سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، أَسْتَغْفِرُكَ وَأَتُوبُ

إِلَيْكَ» ترجمه: «خداوندا تو را به کثرت و فراوانی به پاکی یاد کرده و از هر عیبی پاک و منزّه می دانم به همراه حمد و ستایشی که خاص توست و با تمام وجود شهادت و گواهی می دهم که هیچ معبودی و حاکمی و شارعی و فریادرسی و روزی دهنده‌ای و حمایت کننده‌ای و... بجز تو نیست و تنه‌ا از تو طلب استغفار و بخشش می کنم و فقط به تو روی آورده و توبه می کنم.» «صحیح الترمذی»

«هرگاه شخصی برادرش را بخاطر الله

دوست بدارد باید به او بگوید»

102- «إِنِّي أُحِبُّكَ فِي اللَّهِ». ترجمه: «من تو را به خاطر خدا و رضایتش و

دینش دوست می دارم.» «این امریک سنّت در حد وجوبی می باشد و نه تنه‌ا جنبه مداحی و تملق نداشته بلکه سبب الفت بیشتر میان مسلمانان می شود ان شاء الله.» «صحیح ابی داود»

«برادرش با این گفته باید به او جواب دهد»

103- «أَحَبُّكَ اللَّهُ الَّذِي أَحْبَبْتَنِي لَهُ». ترجمه: «تورا خداوندی (الله) دوست بدارد که مرا به خاطرش دوست می داری». «صحیح ابی داود»

«هرگاه مسلمانی برادرش را در حال خنده دید بگوید!»

104- «أَضْحَكَ اللَّهُ سِنَّكَ». ترجمه: «خداوند دندان هایت را بخنداند (تو را همیشه شادان و مسرور بگرداند)». «صحیح البخاری»

«هرگاه مسمانی بنخواهد از دوستش تعریف و تمجید کند بگوید»

105- «أَحْسَبُ فُلَانًا وَاللَّهُ حَسِيبُهُ وَلَا أُزَكِّي عَلَى اللَّهِ أَحَدًا». ترجمه: «گمان می کنم که فلانی چنین است (در مورد صفات نیکش) و خداوند او را بهتر می شناسد و کفایتش می کند، در برابر علم خدا کسی را تزکیه نمی کنم (تنها خداوند است که منزله و بی عیب و صاحب صفات ممتاز و برجسته می باشد)». «صحیح مسلم»

«دعا در حق کسی که برای تو کار خیر انجام می دهد»

106- «جَزَاكَ اللَّهُ خَيْرًا». ترجمه: «خداوند به تو پاداش خیر و نیکو بدهد». «صحیح الجامع»

«هرگاه مسلمانی عطسه زد بگوید»

107- «الْحَمْدُ لِلَّهِ». ترجمه: «حمد و ثناتن ه ا خاص خداوند یکتاست».

«صحیح البخاری»

108- «الْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى كُلِّ حَالٍ». ترجمه: «در هر حالی و زمانی ستایش ه ا و

تمجیده ا خاص اله است».

«صحیح ابی داود»

«و هر کسی ک ه این دعا را بشنود (در جواب عطس ه کننده)

بگوید:»

109- «يَرْحَمُكَ اللَّهُ». ترجمه: «خداوند ب ه تو رحم کند (رحمت ه ایش را شامل

حالت گرداند)».

«صحیح البخاری»

«و عطس ه کننده در جواب کسی ک ه این دعا را در حق او بکند

بگوید:»

110- «يَهْدِيكُمْ اللَّهُ وَيُصْلِحُ بَالَكُمْ». ترجمه: «خداوند شما را هدایت کند و

کاره ای تان و خاطرتان را اصلاح کرده و سامان بخشد».

«صحیح البخاری»

«هر گاه کافری عطس ه کند و حمد خدا را بگوید (سنت است) ب ه

او گفت ه شود»

111- «يَهْدِيكُمْ اللَّهُ وَيُصْلِحُ بَالَكُمْ». ترجمه: «خداوند شما را هدایت کند و

کاره ای تان را سامان بخشیده و خاطرتان را آسوده سازد».

«صحیح الترمذی»

«بِه كَسِي كَه دَر مَسْجِد مَعَامِلَه مِي كَنْد (چِيْزِي مِي فَرُوْشْدِيَا مِي خَرْد) كَفْتَه شُوْد»

112- «لَا رِيْحَ لِّلّٰهِ تِجَارَتِكَ». ترجمه: «خداوند در تجارتت سود و به‌رای قرار ندهد».

«صحيح الجامع»

«بِه كَسِي كَه دَنْبَالِ گَم شَدِه اَش دَر مَسْجِد مِي گَرْدَد كَفْتَه شُوْد»

113- «لَا رَدَّ اللّٰهُ عَلَيْكَ». ترجمه: «خداوند آنرا به تو باز نگرداند».

«دَعَايِ هَنْگَامِ دِيْدِنِ اَوَّلِيْنَ مَحْصُوْل (اَوَّلِ ثَمْرِ)»

114- «اللّٰهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِي ثَمْرِنَا وَبَارِكْ لَنَا فِي مَدِيْنَتِنَا وَبَارِكْ لَنَا فِي صَاعِنَا وَبَارِكْ لَنَا فِي مُدَّنَا». ترجمه: «خداوند در محصولات مان برکت بده و در شهر مان برکت بده و در پیمان‌ها و کلی‌ه‌های ما نیز برکت و خیر بده».

«صحيح مسلم»

«دَعَايِ هَنْگَامِ دِيْدِنِ هَلَالِ مَاهِ (مَاهِ شَبِ اَوَّلِ)»

115- «اللّٰهُمَّ اَهْلِلْهُ عَلَيْنَا بِالْاِيْمَانِ وَالْاِيْمَانِ وَالسَّلَامَةِ وَالْاِسْلَامِ رَبِّيْ وَرَبُّكَ اللّٰهُ». ترجمه: «خداوند، آنرا بر ما با ايمان و سلامت و اسلام پديدار ساخت‌ه و نوبگردان (وای ماه بدان) که پروردگار من و تو تن‌ه‌الله است».

«صحيح الترمذی»

«دَعَايِ هَنْگَامِ نِگَاهِ كَرْدِنِ بَه اَسْمَانِ»

116- «رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَطِلاً سُبْحَانَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ» [آل عمران: 191]». ترجمه: «ای پروردگار و پرورش دهنده و حامی ما، این آسمان را به باطل و بی‌هوده خلق نکرده‌ای تو بسیار پاک و منزهی، پس ما را نیز از عذاب آتش جهنم برهان و حفظ گردان».

«(آل عمران: 191) صحیح البخاری»

117- «أَشْهَدُ أَنْ لَكَ رَبًّا وَخَالِقًا، اللَّهُمَّ عَفِّرَالِي». ترجمه: «شهادت می‌دهم که تو نیز پروردگار و حامی و خالق داری، خداوند مرا ببخشای و بیامرز (از گناه‌ام در گذر)». «صحیح البخاری».

«هرگاه مسلمانی سخنی ناشایست و حرام را بر زبان آورد باید بگوید:»

118- «وَإِنَّمَا يَنْزَعَنَّكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْعٌ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ» [فصلت: 36]». ترجمه: «اگر وسوسه‌ای از شیطان به تو رسید (و خواست شما را از مسیر منحرف و از هدف بازدارد) به خدا پناه ببر». (برگرفته شده از تفسیر نور ص 187، تألیف دکتر خرمدل).

119- «وَالَّذِينَ إِذَا فَعَلُوا فَحِشَةً أَوْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ ذَكَرُوا اللَّهَ فَاسْتَغْفَرُوا لِذُنُوبِهِمْ» [آل عمران: 135]». ترجمه: «مؤمنان آنان کسانی هستند که هرگاه عمل زشت و بدو فاحش‌های انجام دادند یا بر خودشان ستم نمودند (بلا فاصله) خداوند را به یاد آورده و برای بخشش گناهان و بدی‌هایشان طلب آمرزش و استغفار می‌کنند».

«هنگام اجازه گرفتن (داخل شدن به مکانی) بگوید:»

120- «السَّلَامُ عَلَيْكُمْ». (سپس بگوید) آیا اجازه می فرمایید داخل شوم. «تخریج الم

«دعای وارد شدن به سرزمین (شهر یا کشوری)»

121- «اللَّهُمَّ رَبَّ السَّمَوَاتِ السَّبْعِ وَمَا أَظْلَلْنَ وَرَبَّ الْأَرْضِينَ السَّبْعِ وَمَا أَقْلَلْنَ وَرَبَّ الشَّيَاطِينِ وَمَا أَضْلَلْنَ وَرَبَّ الرِّيَّاحِ وَمَا ذَرَيْنِ إِنَّا سَأَلُكَ خَيْرَ هَذِهِ الْقَرْيَةِ وَخَيْرَ أَهْلِهَا وَاعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهَا وَشَرِّ أَهْلِهَا وَشَرِّ مَا فِيهَا». ترجمه: «خداوندا، ای پروردگار آسمان‌های هفتگان‌ه و آنچه که بر آن‌ها سایه می افکنند. و ای پروردگار زمین‌های هفتگان‌ه و آنچه که این زمین‌ها بر خود حمل می کنند، و ای پروردگار شیاطین و آن کسانی را که همراه می کنند و ای پروردگار باده‌ها و آنچه که بذر افشانی می کنند، از تو خیر و سلامت این روستا و خیر و نیکی اهل آنرا و خیر آنچه که در آن است می طلبم و به تراز شربدی آن و شر و شرارت‌های اهل آن و شر و نکبت آنچه که در آن است پناه می برم.»

«صحيح الكلم الطيب»

«دعا برای کسی که امید دارد توسط آن قرض‌هایش پرداخت

شود»

122- «اللَّهُمَّ اكْفِنِي بِحَلَالِكَ عَنْ حَرَامِكَ وَأَغْنِنِي بِفَضْلِكَ عَمَّنْ سِوَاكَ». ترجمه: «خداوندا، مرا با حلالیت از حرامت بازدار (بگون‌های که همان حلال تو مرا بسنده نماید) و مرا به فضل و رحمت از غیر خودت (دیگران) بی نیاز ساز (بگون‌های که نیازمند دیگری نشوم)».

«صحيح الكلم الطيب»

«دعای هنگامیکه قرض و بده‌ی برگردانده شده و پرداخت

می شود»

123- «بَارَكَ اللهُ لَكَ فِي أَهْلِكَ وَمَالِكَ». ترجمه: «خداوند در خانواده و اموال و دارایی تو برکت و خیر بدهد».

«ارواء الغليل»

«دعاء و ذکر هنگام مصیبت زیان دیدن»

124- «إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ، اللَّهُمَّ أَجْرِي فِي مُصِيبَتِي، وَاخْلُفْ لِي بِخَيْرٍ مِنْهَا». ترجمه: «براستی هم ما از آن خدائیم (در مالکیت او بوده و بنده اش می باشیم) و حتماً به سوی او باز می گردیم، خداوندا در این بلا و مصیبت برایم، مزد و پاداشی قرار بده و بهتر از آن (آنچه راکه از دست داده ام) را برایم مقدّر ساز». «صحیح مسلم»

«دعای هنگام مشکلات و سختی ها و ناراحتی ها و ناملایمتی ها و

اندوه ها»

125- «اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْهَمِّ وَالْحُزْنِ وَالْعَجْزِ وَالْكَسَلِ وَالْبُخْلِ وَالْجُبْنِ وَصَلْعِ الدِّينِ وَعَلَبَةِ الرَّجَالِ». ترجمه: «من از هر غم و اندوه و ناتوانی و کالت و تنبلی و خسیسی و بخل و ترس و سنگینی و کثرت بدهی و چیره گی و تسلط (به ناحق و به زور) مردان (زور مداران) تن ها به تو پناه می برم (و فقط از تو برای دفع آن کمک می طلبم)».

«صحیح البخاری»

126- «لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ». ترجمه: «هیچ معبودی و (حاکمی و معشوقی و حمایت کننده ای و فریادرسی و شفا دهنده ای و قانون گذاری) جز تو وجود ندارد و تن ها تو بسیار پاک و از هر عیبی منزّه و مبرّی می باشی، (در حالیکه) من از ستمکاران و ظالمین می باشم (آنانکه حق را شناخته و حقوقش را ادا نکرده اند)».

«صحیح الترمذی»

«دعای هنگام ترس و اضطراب»

127- «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ». ترجمه: «هیچ معبودی (و قدرتی و فرمانروایی و حاکمی و...) جز الله وجود ندارد. (حال که چنین و هم موجودات هستی در سیطره فرمان او هستند دیگر از چه کسی یا چه چیزی باید بترسم و در اضطراب باشم. زیرا هم مخلوقند و او خالق است.»

«هرگاه مسلمانی از دشمن یا حاکمی و یا حکومتی ترسید، بگوید:»

128- «اللَّهُمَّ مُنْزِلَ الْكِتَابِ، وَ مُجْرِي الْحِسَابِ، وَ هَا زِمَ الْأَحْزَابِ اهْزِمُهُمْ، وَ أَنْصِرْنَا عَلَيْهِمْ». ترجمه: «خداوندا، ای نازل کننده قرآن (کتاب‌های آسمانی) و ای برپا کننده و روز رستاخیز و ای محاسبه کننده پرونده‌ها و ای درهم کوبنده احزاب و گروه‌های (باطل و شیطانی) آنان را درهم بکوب و نابودشان ساز ما را بر علی‌ه آنان یاری فرما. (تا شکست‌شان داده و مغلوبشان سازیم)».

129- «اللَّهُمَّ اكْفِنِيهِمْ بِمَا شِئْتَ». ترجمه: «خداوندا، خودت آنان را هرگون‌ه و توسط هر چه که می‌خواهی کفایت‌شان کن. (تا شرشان از سر ما کوتاه شود)».

«صحیح مسلم»

130- «اللَّهُمَّ إِنَّا نَجْعَلُكَ فِي حُجُورِهِمْ، وَ نَعُوذُ بِكَ مِنْ شُرُورِهِمْ». ترجمه: «خداوندا، ما تن‌ه‌ا تو را در زیر گلو‌ه‌ای‌شان قرار می‌دهیم (تا نابودشان سازی و صدا و

توطی‌ه‌ای‌شان را خاموش سازی) و از شرارت‌ه‌ا و حلی‌ه‌ای‌شان به تو پناه می‌بریم.» «صحیح ابی‌131- «اللَّهُمَّ أَنْتَ عَضِدِي وَأَنْتَ نَصِيرِي وَبِكَ أُقَاتِلُ». ترجمه: «خداوندا، تن‌ه‌ا تو باز می‌من هستی (یاورم هستی) و تن‌ه‌ا تو هستی که مرا یاری رساننده هستی و بخاطر تو و برای تو و با کمک تو (با دشمنان و کفار و مشرکین) پیکار می‌کنم.» «صحیح الترمذی

«هرگاه مسلمانی دچار وسوسه شده»

132- ﴿وَأَمَّا يَنْزِعَنَّكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْعٌ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾ [فصلت: 36]». ترجمه: «هرگاه وسوسه و حلی‌های از جانب شیطان به‌تورسید (دچار وسوسه و دودلی و بدبینی و... شدی) به‌الله پناه ببر، براستی که او بسیار شنوا (قبول‌کننده درخواست‌ها) و بسیار آگاه و دانا است. (از هر چه که در درون و بیرون انسان می‌گذرد آگاه و باخبر می‌باشد)». «فصلت: 36»

133- «قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: يَأْتِي الشَّيْطَانُ أَحَدَكُمْ فَيَقُولُ مَنْ خَلَقَ كَذَا وَمَنْ خَلَقَ كَذَا حَتَّى يَقُولَ: مَنْ خَلَقَ رَبَّكَ؟ فَإِذَا بَلَغَ ذَلِكَ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ، وَلِيُنْتَهِي (وَفِي رَاوِيَةٍ فَلْيُقَلِّ) آمَنْتُ بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ». ترجمه: «رسول خدا ﷺ فرمود: شیطان به‌نزد هر کدام از شما می‌آید و می‌گوید: چه کسی این را خلق کرد؟! چه کسی این را این چنین خلق کرد؟! تا آنجا که می‌گوید: چه کسی پروردگارت را خلق کرد؟! هرگاه به اینجا رسید باید به خداوند پناه ببرد و این وسوسه را دفع کرده و پایان دهد. (در روایتی دیگر آمده که باید بگوید: به خدا و رسولش ایمان آوردم. (از اعماق قلبم)».

«هرگاه مسلمانی عصبانی و خشمگین شود بگوید:»

134- «أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ». ترجمه: «از شر و حیل‌ها و وسوسه‌های شیطان رانده شده و سنگسار شده به‌الله (خالق هستی) پناه می‌برم (و کمک می‌طلبم)».

«دعای طرد کردن و دور کردن شیطان»

135- «وَقُلْ رَبِّ أَعُوذُ بِكَ مِنْ هَمَزَاتِ الشَّيَاطِينِ وَأَعُوذُ بِكَ رَبِّ أَنْ يُخْضِرُونِ». ترجمه: «بگوای پروردگار من از شر وسوسه‌های شیاطین (و آن حالاتی را که در قلب انسان پدید می‌آوردند) به‌تو پناه می‌برم و از اینکه بر من حضور یابند

(تا وسوسه‌ام کرده یا به اعمالی شیطانی فرمانم دهند) به تو پناه می‌برم. (مرا در برابر این دشمن نامرئی و پنهانی و همیشه در کمین، حمایت کن. «صحیح ابن ماجه»
 136- «أَعُوذُ بِاللَّهِ السَّمِيعِ الْعَلِيمِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ، مِنْ هَمْزِهِ، وَنَفْخِهِ، وَنَفْثِهِ». ترجمه: «از شر شیطان رانده شده و از شر وسوسه‌ها و دمیدن‌ها و افسون‌هایش به خداوند بسیار شنوا و آگاه پناه می‌برم (آنکسی که از دام‌ها آگاه بوده و بندگان بی‌پناهش راره نمی‌کند)».

«هرگاه انجام کاری بر مسلمانی دشوار و سخت شد بگوید:»

137- «اللَّهُمَّ لَا سَهْلَ إِلَّا مَا جَعَلْتَهُ سَهْلًا وَأَنْتَ تَجْعَلُ الْحَزْنَ إِنْ شِئْتَ سَهْلًا». ترجمه: «خداوند هیچ کار آسانی وجود ندارد مگر آنچه راکه تو آسان کرده‌ای و اگر تو بخواهی سختی‌ها و شداید را آسان می‌گردانی.»
 «ابن السنی وَصَحَّحَهُ الْأَرْنَؤُوطُ وَالْأَذْكَارُ»

«هرگاه بر مسلمانی کاری پیش آید که سبب شادمانی‌اش شد بگوید:»

138- «الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي بِنِعْمَتِهِ تَتِمُّ الصَّالِحَاتُ». ترجمه: «حمد و ثنا و ستایش خاص خداوندی است که با نعمت‌های او اعمال و کارهای صالح و شایسته با پایان می‌رسد.»
 «صحیح ابن ماجه»

«هرگاه مسلمانی با عملی یا حالتی مواجه شد که نسبت به آن اکراه داشت بگوید:»

139- «الْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى كُلِّ حَالٍ». ترجمه: «در هر حالتی و در هر جریان و شرایط نیز هرگونه حمد و ثنا و ستایش و تمجید خاص الله است.»
 «صحیح ابن ماجه»

«هنگام شنیدن صدای خروس بگوید»

140- «اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ فَضْلِكَ». ترجمه: «خداوندا، من از تو، فضل و رحمت را می طلبم. (این حالت دلالت بر وجود فرشتگان رحمت دارد که ما قابل رویت نمی باشند)».
 «صحیح الکلم الطیب»

«هنگام شنیدن صدای عَرَعَرِ الاغ بگوید»

141- «أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْكُنَّ». ترجمه: «ای شیاطین از شر حضور شما به الله (خالق جهان یان) پناه می برم. (زیرا گفته شده است که الاغ و سگ در این حالت، شیاطینی را که حضور می یابند می بیند)».
 «صحیح الکلم الطیب»

«هنگام شنیدن صدای پارس سگ»

142- «أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْكُنَّ». ترجمه: «از حضور شما شیاطین به الله پناه می برم.»
 «صحیح الکلم الطیب»

«بِه کسی که ازدواج می کند گفته می شود»

143- «بَارَكَ اللهُ لَكَ وَبَارَكَ عَلَيْكَ وَجَمَعَ بَيْنَكُمَا فِي خَيْرٍ». ترجمه: «خداوند بر تو و بر وجودت برکت و خیر عطا نماید شما دو تن را به خیر و نیکی با هم جفت نموده و همراه گرداند».

«صحیح ابی داود»

144- «عَلَى الْخَيْرِ وَالْبَرَكَاتِ وَعَلَى خَيْرِ طَائِرٍ». ترجمه: «(این ازدواج) بر خیر و برکت و رحمت باشد و آنرا بسیار خجسته و مبارک گرداند و بر فال نیک قرار بدهد». «صحیح ابی داود»

«مرد هرگاه خواست که در شب ازدواج (زفاف) بره مسرش وارد شود پیشانی او را گرفته (دست روی پیشانی اش قرار داده) و بگوید:»

145- «اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ خَيْرِهَا وَخَيْرِ مَا جُبِلْتُ عَلَيْهِ وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهَا وَشَرِّ مَا جُبِلْتُ عَلَيْهِ». ترجمه: «خداوندا، از تو خیرش (همسرم) و خیر آنچه که بر آن سرشتش خلق شده است را می طلبم و به تو از شرش (همسرم) و شر آنچه که بر آن سرشتش خلق شده پناه می برم».

«دعای هنگام جماع و همبستر شدن با همسر»

146- «بِسْمِ اللَّهِ اللَّهُمَّ جَنَّبْنَا الشَّيْطَانَ، وَجَنَّبِ الشَّيْطَانَ مَا رَزَقْتَنَا». ترجمه: «با نام خدا (آغاز می کنیم و استعانت می خواهیم). خداوندا، شیطان را از ما دور بدار و همچنین شیطان را از آنچه که روزی ما کرده ای دور گردان».

«صحیح البخاری»

«(رقی) دم زدن در برابر شیطان و چشم شور (بد)»

147- «أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّةِ مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ وَهَامَّةٍ وَمِنْ عَيْنِ لَأَمَّةٍ».

ترجمه: «از شر هر شیطان که بسیار دروهم و خیال اندازنده است و از شر هر چشم شور که نظر به بد کند به کلمات قاطع و شامل و خداوند پناه می برم».

«صحیح البخاری»

«هرگاه طوفانی برپا شود گفته شود»

148- «اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَيْرَهَا وَخَيْرَ مَا فِيهَا وَخَيْرَ مَا أُرْسِلَتْ بِهِ، وَأَعُوذُ بِكَ

مِنْ شَرِّهَا وَشَرِّ مَا أُرْسِلَتْ بِهِ». ترجمه: «خداوندا، از تو خیر آن و خیر آنچه را که در آن است و خیر آنچه که را بخاطر آن فرستادیش را می طلبم و به تو از شر آن و شر آنچه که در آن است و شر آنچه را که بخاطر آن فرستادیش پناه می برم».

«صحیح مسلم»

«دعای هنگام شنیدن غزش رعد»

149- «سُبْحَانَ الَّذِي يُسَبِّحُ الرَّعْدُ بِحَمْدِهِ وَالْمَلَائِكَةُ مِنْ خِيفَتِهِ». ترجمه:

«بسیار پاک و منزّه است همان کسی که رعد (تندر) و فرشتگان از خوف و ترسش حمد و بسبیحش را می کند».

«صحیح الکلم الطیب»

«دعای هنگام بارش باران»

150- «اللَّهُمَّ صَيِّبًا نَافِعًا». ترجمه: «خداوندا، بارانی فراوان و ریزان و پرثمر بر (ما) فروریز». «صحیح البخاری»

«دعای هنگام بارش زیاد باران بگون‌های که بیم خطر زیاد می‌رود»

151- «اللَّهُمَّ حَوَالَيْنَا وَلَا عَلَيْنَا. اللَّهُمَّ عَلَى الْآكَامِ وَالظَّرَابِ، وَبُطُونِ الْأُودِيَّةِ، وَمَنَابِتِ الشَّجَرِ». ترجمه: «خداوندا، بر اطراف ما فروریز نه بر روی ما (به نفع ما باشد، نه با زیان و ضرر ما) خداوندا بر پشت‌ه‌ها و تپ‌ها و کوه‌ها و اعماق دره‌ها و مسیره‌های رودخان‌ها و ریش‌ه‌های درختان (باران را) فروریز». «صحیح البخاری»

«صحیح البخاری»

«دعای هنگام مشاهده اهل بلا و مصیبت (مشاهده آثار عذاب ال‌هی بر آنان)»

152- «الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي عَافَانِي مِمَّا ابْتَلَاكَ بِهِ وَفَضَّلَنِي عَلَى كَثِيرٍ مِمَّنْ خَلَقَ تَفْضِيلًا». ترجمه: «حمد و ثنا و ستایش خاص کسی است که مرا از آنچه که تورا بدان مبتلا کرده است عافیت و سلامت بخشیده است و مرا بر بسیاری از مخلوقاتش برتری و فضیلت بخشید». «صحیح البخاری»

«آنچه که بر بیمار دم زده می‌شود»

153- «لَا بَأْسَ ظُهُورًا إِنْ شَاءَ اللَّهُ». ترجمه: «اشکالی ندارد و مهم نیست اگر خداوند بخواهد سلامتی و پاکی و عافیت خواهد آمد. (ب‌بود خواهی یافت)». «صحیح البخاری»

154- «بِاسْمِ اللَّهِ أَرْقِيكَ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ يُؤْذِيكَ مِنْ شَرِّ كُلِّ نَفْسٍ وَعَيْنٍ حَاسِدَةٍ بِاسْمِ اللَّهِ أَرْقِيكَ وَاللَّهُ يَشْفِيكَ». ترجمه: «به نام و قدرت خداوند تورا از شر هر آنچه که زیان و آزار می‌رساند و از شر هر نفس و جانی و از هر چشم حسودی دم می‌زنم و به نام خدا و یاری او بر تو می‌دمم و خداوند است که تورا شفا می‌دهد». «صحیح البخاری»

155- «أَذْهِبِ الْبَأْسَ رَبَّ النَّاسِ، وَاشْفِ أَنْتَ الشَّافِي لَا شِفَاءَ إِلَّا شِفَاؤُكَ، شِفَاءً لَا يُغَادِرُ سَقَمًا». ترجمه: «ای پروردگار مردم ناراحتی و مشکلات را ببر و شفا بده و به بودش ببخش زیرا فقط تو شفا دهنده‌ای و هیچ شفاء و به بودی بجز شفای تو نیست، شفای که حتی اندکی از بیماری را باقی نگذارد».

«صحیح البخاری»

156- «أَسْأَلُ اللَّهَ الْعَظِيمَ رَبَّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ أَنْ يَشْفِيكَ». ترجمه: «از الله بلند مرتبه و بزرگ و پروردگار آن عرش با عظمت و بزرگ می‌خواهم که تورا شفا داده و به بود بخشد».

«صحیح الترمذی»

«دعای هنگام چشم برهم ن‌ه‌ادن میت»

157- «اللَّهُمَّ اغْفِرْ (لِفُلَانٍ) وَارْفَعْ دَرَجَتَهُ فِي الْمَهْدِيِّينَ، وَاخْلُفْهُ فِي عَقِبِهِ فِي الْغَابِرِينَ، وَاعْفِرْ لَنَا وَ لَهُ يَا رَبَّ الْعَالَمِينَ، اللَّهُمَّ افْسَحْ لَهُ فِي قَبْرِهِ وَتَوَرَّ لَهُ فِيهِ». ترجمه: «خداوند، (فلانی) را ببخش و از گناهان او درگذر و مقامش را در بین هدایت‌یافتگان (رره‌یابندگان) بالا ببر، و جانشین قرار بده بعد از او در آینده‌گان (باقی ماندگان)، و ای پروردگار جهانیان، ما و او را ببخشای و از گناهانمان درگذر و قبرش را گسترده و گشاده گردان و برایش آنجا را نورانی ساز».

«صحیح مسلم»

«دعای هنگام قرار دادن میت در گور (قبر)»

158- «بِسْمِ اللَّهِ وَبِاللَّهِ وَعَلَى مِلَّةِ رَسُولِ اللَّهِ». ترجمه: «به نام خدا و بایاری و کمک خداوند (این میت را در حالی به گور می‌نیم) که در دین و آئین رسول خدا ﷺ می‌باشد.» «صحیح الترمذی»

«دعای که به هنگام رفتن به تعزیه به صاحب عزاکت می‌شود»

159- «إِنَّ لِلَّهِ مَا أَخَذَ وَلَهُ مَا أَعْطَى وَكُلُّ شَيْءٍ عِنْدَهُ بِأَجَلٍ مُّسَمًّى فَاسْتَبِرْ وَتَحْتَسِبْ». ترجمه: «براستی که از آن خداوند است آنچه را که گرفته و برای اوست آنچه را که بخشیده و هر چیز در نزد او اجل و مدتی معین دارد بنابراین باید صبر کنی (جزع و فرع و بی‌تابی نکنی) و به سبب این صبرت و راضی بودنت و به تقدیر الهی باید امید ثواب پاداش داشته باشی.» «صحیح البخاری»

«دعای هنگام به گورستان رفتن به (زیارت قبور)»

160- «السَّلَامُ عَلَيْكُمْ أَهْلَ الدِّيَارِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُسْلِمِينَ، وَإِنَّا إِنْ شَاءَ اللَّهُ بِكُمْ لَاحِقُونَ، نَسَأَلُ اللَّهَ لَنَا وَلَكُمْ الْعَافِيَةَ». ترجمه: «سلام بر شما ای اهل و ساکن این سرزمین (گورستان) از مردان و زنان مؤمن و مسلمان، ما هم اگر خداوند بخواهد به شما خواهیم پیوست و برای خودمان و شما از خداوند عاقبت و سلامتی می‌طلبیم.» «صحیح مسلم»

«دعاهای ثابت شده و مأثور از پیامبر اکرم ﷺ در حالات مختلف»

161- «اللَّهُمَّ أَحْيِنِي مِسْكِينًا وَأَمِتْنِي مِسْكِينًا وَاحْشُرْنِي فِي زُمْرَةِ الْمَسَاكِينِ». ترجمه: «خداوند، مرا زنده گردان در حالیکه مسکینم و مرا بمیران در

حالیکه مسکینم و مرا با گروه مسکینان محشور گردان. (کسانی که فروتن و متواضع بوده و توجهی به ظواهر و امکانات دنیوی ندارند». «السلسلة الصحيحة»

162- «اللَّهُمَّ اسْتُرْ عَوْرَتِي وَآمِنْ رَوْعَتِي وَأَقْضِ عَنِّي دِينِي». ترجمه: «خداوندا، عورتم را بپوشان (هر امری را کار با عضو و اندامی که انسان، از دیده شدن آن شرم کرده و خجالت بکشد) و ترس و وحشت را به اطمینان و امنیت تبدیل کن و قرض‌ها و بدی‌هایم را بپرداز». «تخریح المشکاة»

163- «اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي ذَنْبِي، وَوَسِّعْ لِي فِي دَارِي، وَبَارِكْ لِي فِيمَا رَزَقْتَنِي». ترجمه: «خداوندا گناه‌انم را ببخشای و بپوشان و خان‌ها را گسترده ساز و وسیله آسایش و آرامش گردان و در روزیم خیر و برکت عطا فرما. (آن فزونی و برکتی که سبب تقرب بیشتر به خدا شده و از معصیت و نافرمانی انسان را بازمی‌دارد)». «صحيح الجامع»

164- «اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْبَرَصِ وَالْجُنُونِ وَالْجُدَامِ وَمِنْ سَيِّئِ الْأَسْقَامِ». ترجمه: «خداوندا، از مبتلا شدن به بیماری پسی (لک‌های سفید روی بدن که برص و جرب نیز گفته می‌شود) و دیوانگی و جذام (خوره) و بیماری‌های ناعلاج و واگیر و بد به تو پناه می‌برم». «تخریح الکلام»

165- «اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ غَلَبَةِ الدَّيْنِ وَغَلَبَةِ الْعَدُوِّ وَشَمَاتَةِ الْأَعْدَاءِ». ترجمه: «خداوندا، از کثرت بده‌کاری و قرض‌ها و فشار آن‌ها و غلبه و چیره‌گی دشمن و شادمانی‌اش بخاطر خواری و ذلت (ذلت مسلمانان) به تو پناه می‌برم و استعانت می‌طلبم (از زیان‌درازی و ناسزای دشمن)». «السلسلة الصحيحة»

166- «اللَّهُمَّ رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الآخِرَةِ حَسَنَةً، وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ». ترجمه: «خداوندا، به ما در دنیا و آخرت حسنه (آنچه که سبب رشد و سعادت و ترقی انسان می‌شود یعنی پیروی و اطاعتی خالصانه از قرآن و سنت پیامبر ﷺ در دنیا و خشنودی خداوند در آخرت) عطا فرما و ما را از عذاب آتش دوزخ حفظ بفرما». «صحيح البخاري»

167- «اللَّهُمَّ كَمَا حَسَنْتَ خَلْقِي فَحَسِّنْ خُلُقِي». ترجمه: «خداوندا، همانگونه که خالقتم را زیبا و نیکو گردانیدی، اخلاق و رفتارهایم را نیز زیبا و نیکو بگردان (آمین)».

«ارواة الغلیل»

168- «اللَّهُمَّ لَا عَيْشَ إِلَّا عَيْشَ الْآخِرَةِ!». ترجمه: «خداوندا، زندگی بجز زندگی و حیات آخرت نیست، (پس با ما چنان کن از زندگی با سعادت و... آخرت محروم نشویم)».

169- «اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا عَلِمْتُ وَمِنْ شَرِّ مَا لَمْ أَعْلَمْ». ترجمه: «خداوندا، از شر و فتنه ها و آزمایشات آنچه که می دانم و از شر و خطرات و بلاه و آزمایشات آنچه که نمی دانم به تو پناه می برم».

170- «اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ فَضْلِكَ وَرَحْمَتِكَ، فَإِنَّهُ لَا يَمْلِكُهَا إِلَّا أَنْتَ». ترجمه: «خداوندا، از فضل و رحمت تو کمک می طلبم، و استعانت دارم، زیرا کس دیگری جز تو صاحب و مالک آن نمی باشد».

171- «اللَّهُمَّ رَبِّ جِبْرَائِيلَ وَمِيكَائِيلَ وَرَبِّ إِسْرَافِيلَ أَعُوذُ بِكَ مِنْ حَرِّ النَّارِ وَمِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ». ترجمه: «خداوندا، ای پروردگار و مالک جبرئیل و میکائیل و ای پروردگار اسرافیل از حرارت و گداختگی آتش دوزخ و عذاب (دردناک) قبر به تو پناه می برم. (تا مرا از آن ها در حفظ و امان قرار دهی)».

172- «اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ النَّارِ وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ فِتْنَةِ الْمُحْيَا وَالْمَمَاتِ وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ فِتْنَةِ الْمَسِيحِ الدَّجَالِ». ترجمه: «خداوندا، از عذاب دردناک قبر به تو پناه می برم، و از عذاب سوزان و گداخته آتش دوزخ به تو پناه می برم و از فتنه ها و شرارت های مردگان و زندگان به

توپنه می برم و از فتنه (فراگیر و فریبنده) مسیح دجال (مسیح دروغین) به توپناه می برم.»

173- «اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ يَوْمِ السُّوءِ، وَمِنْ لَيْلَةِ السُّوءِ، وَمِنْ سَاعَةِ السُّوءِ، وَمِنْ صَاحِبِ السُّوءِ، وَمِنْ جَارِ السُّوءِ فِي دَارِ الْمَقَامَةِ». ترجمه: «خداوندا، از روز بد و پرفتنه و از شب بد و پر آشوب و از ساعت بد و از دوست و همراه بد (یا همسربد) و از همسایه بد و فتنه انگیز در خانه اقامت (زندگی دنیا) به توپناه می برم (تا مرا از شر آن ها حفظ گردانی)».

174- «اللَّهُمَّ لَكَ أَسْلَمْتُ وَبِكَ آمَنْتُ وَعَلَيْكَ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْكَ أَنْبْتُ وَبِكَ خَاصَمْتُ اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِعِزَّتِكَ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ أَنْ تُضِلَّنِي وَأَنْتَ الْحَيُّ الَّذِي لَا يَمُوتُ وَالْحَيُّ وَالْإِنْسُ يَمُوتُونَ». ترجمه: «خداوندا، تسلیم محض تو شدم (مسلمانی راستین گردیدم) و به تو از اعماق وجودم ایمان آوردم و فقط بر تو توکل کرده و تکیه دادم و فقط به تو امید و انابت داشتم و تنه با خاطر تو (با مشرکان و کفار و نامردمان و طاغوت ها) دشمنی و خصومت کردم. خداوندا، به عزتت که هیچ معبودی و... جز تو وجود ندارد پناه می برم از اینکه مبادا مرا گمراه و منحرف سازی و تو همان همیشه زنده و جاودانی هستی که هرگز نمی میرد در حالی که جنیان و انسان ها هم می میرند و نابود می شوند.»

175- «اللَّهُمَّ مَنْ وَلِيَ مِنْ أَمْرِ أُمَّتِي شَيْئًا فَشَقَّ عَلَيْهِمْ فَاشْفُقْ عَلَيْهِ وَمَنْ وَلِيَ مِنْ أَمْرِ أُمَّتِي شَيْئًا فَفَرَّقَ بِهِمْ فَارْفُقْ بِهِ». ترجمه: «خداوندا، هر کسی از امورات من (امت پیامبر ﷺ) کاری را به عده گرفت و بر آنان سخت گرفت (و ظلم کرد) تو نیز بر او سخت گیر (و ره ایش نکن) و هر کسی را که از امورات من کاری را به عده گرفت و با آنان به لطف و محبت رفتار کرد تو نیز با او به لطف و محبت رفتار کن.»

176- «اللَّهُمَّ رَبَّ جِبْرِيلَ وَمِيكَائِيلَ، وَرَبَّ إِسْرَافِيلَ، وَرَبَّ مُحَمَّدٍ، نَعُوذُ بِكَ مِنَ النَّارِ». ترجمه: «خداوندا، ای پروردگار و مالک و صاحب اختیار جبرئیل و

میکائیل و اسرافیل و محمد ﷺ از آتش سوزان و گداخته دوزخ (که مغز استخوان‌ها

و عمق وجود انسان را شعل‌هور ساخت‌ه و می‌سوزاند) به توپناه می‌برم. «السلسله الصحیحة»

177- «اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْهَمِّ وَالْحَزَنِ وَالْعَجْزِ وَالْكَسَلِ وَالْبُخْلِ

وَالْجُبْنِ وَضَلَعِ الدِّينِ وَغَلَبَةِ الرِّجَالِ». ترجمه: «خداوندا، من از هر غم اندوه و ناتوانی

و کسالت و تنبلی و خسیسی و بخل و ترس و سنگینی و کثرت بدهی و چیره‌گی و

تسلط (به ناحق و به زور) مردان، تن‌ها به توپناه می‌برم (و فقط از تو برای دفع آن

کمک می‌طلبم)». «تخریح الحلال والحرام»

178- «اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ زَوَالِ نِعْمَتِكَ وَتَحَوُّلِ عَافِيَتِكَ وَفُجَاةِ نِقْمَتِكَ

وَجَمِيعِ سَخَطِكَ». ترجمه: «خداوندا، همانا من، از چرخش نعمت (از من) و روی

گردان شدنش و دگرگونی و جابجایی عافیت تو و سلامتیت (از من) و عقوبت

ناگ‌هائیت (به من) و تمام آنچه‌که سبب خشمت می‌شود به توپناه می‌برم.»

«صحیح مسلم»

179- «اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ سَمْعِي وَمِنْ شَرِّ بَصَرِي وَمِنْ شَرِّ لِسَانِي

وَمِنْ شَرِّ قَلْبِي وَمِنْ شَرِّ مَنِيَّي». ترجمه: «خداوندا، همانا من از شرارت‌ها و خطرات

قوه شنوائیم و شرارت‌های قوه بینایی‌ام و شرارت‌های زبانم و شرارت‌های قلبم و

شرارت‌های منیم (قوه‌ش‌هوانی و جنسی) به توپناه می‌برم. (که مبادا این حواس مرا

بلغزند و غرق در گناه گرداند)». «تخریح المشكاة»

180- «اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ قَلْبٍ لَا يَخْشَعُ وَدُعَاءٍ لَا يُسْمَعُ وَمِنْ نَفْسٍ لَا

تَسْتَبَعُ وَمِنْ عِلْمٍ لَا يَنْفَعُ أَعُوذُ بِكَ مِنْ هَوْلَاءِ الْأَرْبَعِ». ترجمه: «خداوندا، (ای

اجابت کننده دعاها) از آن قلبی که در برابرش خشوع نمی‌کند و ترس و هیبت و

محبت تو در آن جای نمی‌گیرد و از آن دعا و حاجتی که پذیرفته نمی‌شود (تو

نمی‌پذیری و قبول نمی‌کنی) و از آن نفس و ش‌هوتی که سیر نمی‌گردد و طغیان

می‌کند و از آن علمی که بهره‌ای نمی‌رساند و انسان را از جهالت و شرک و

بت‌پرستی و... نمی‌رهاند به توپناه می‌برم. (تا مرا از آن‌ها ساخته و نجات دهی)». «صحیح الج

181- «اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ مُنْكَرَاتِ الْأَخْلَاقِ وَالْأَعْمَالِ وَالْأَهْوَاءِ وَالْإِدْوَاءِ». ترجمه: «خداوندا همانا از اخلاق و رفتارهای بد و زشت و ناپسند و خلاف شریعت و آرزوها و خیالات پست و داروهای منکر و حرام به تو پناه می‌برم تا مرا از آن‌ها نجات بخشی».

182- «اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ فَضْلِكَ وَرَحْمَتِكَ، فَإِنَّهُ لَا يَمْلِكُهَا إِلَّا أَنْتَ». ترجمه: «خداوندا، از فضل و رحمت تو کمک طلبیده و استعانت دارم زیرا کسی دیگر جز تو صاحب و مالک آن‌ها نمی‌باشد».

183- «اللَّهُمَّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي ظُلْمًا كَثِيرًا وَلَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ فَاعْفِرْ لِي مَغْفِرَةً مِنْ عِنْدِكَ وَارْحَمْنِي إِنَّكَ أَنْتَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ». ترجمه: «خداوندا، من بر خود ستمی فراوان و بی‌حد و جزاین نیست که کسی غیر از شما نمی‌تواند گناهان را بخشیده و از بین ببرد، بنابراین (خواهشمندم و تمنا دارم) که گناهانم را ببخشی آن هم بخشش و مغفرتی که از جانب خودت می‌باشد (که بی‌اندازه و فراوان و بی‌منت و... می‌باشد) و بر من رحم کن زیرا توتن‌ها کسی هستی که بسیار بخشنده و مهربان است».

184- «اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي مَا قَدَّمْتُ، وَمَا أَخَّرْتُ، وَمَا أَسْرَرْتُ، وَمَا أَعْلَنْتُ، وَمَا أَسْرَفْتُ، وَمَا أَنْتَ أَعْلَمُ بِهِ مِنِّي، أَنْتَ الْمُقَدِّمُ، وَأَنْتَ الْمُؤَخِّرُ، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ». ترجمه: «خداوندا، هر آن گناه و اشتباهی که تاکنون انجام داده‌ام و هر آنچه را که هنوز مرتکب نشده‌ام و هر آنچه را پنهان و مخفی داشته‌ام و هر آنچه را که آشکار کرده‌ام و هر آنچه را که در موردش زیاد روی و اسراف کرده‌ام و هر آن عمل و گناه‌ای را که شما از من بدان آگاه‌ترید (هم‌را با هم) بر من بخشای و مرا مورد مغفرت و رحمت قرار بده، توتن‌ها در ابتدا بوده‌ای و در آخر هم فقط تو خواهی بود، و هیچ معبودی و معشوقی و حاکمی و شارعی و فریادری و اجابت‌کننده‌ای و حمایت‌کننده‌ای و... جز تو نیست».

185- «اللَّهُمَّ احْفَظْنِي بِالْإِسْلَامِ قَائِمًا، وَاحْفَظْنِي بِالْإِسْلَامِ قَاعِدًا، وَاحْفَظْنِي بِالْإِسْلَامِ رَاقِدًا، وَلَا تُشِمْتِ بِي عَدُوًّا وَلَا حَاسِدًا، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ كُلِّ خَيْرٍ خَزَائِنُهُ بِيَدِكَ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ كُلِّ شَرٍّ خَزَائِنُهُ بِيَدِكَ». ترجمه: «خداوندا، مرا با اسلام حفظ گردان در حالیکه ایستاده‌ام مرا با اسلام محافظت فرما در حالیکه نشست‌ام و مرا با اسلام محافظت گردان در حالیکه خوابیده‌ام خداوند نه دشمن و نه حسودی را با خواری و ذلت و شکست من شادمان نگردان (تا موجب سرزنش من نگردد). خداوندا، از تو هر خیری و خوبی را که گنجین‌هایش در دستت می‌باشد

می‌طلبم و به‌تو از هر شری که خزائن و منابع آن در اختیار می‌باشد پناه می‌برم». «السلسله

186- «اللَّهُمَّ اِقْسِمْنَا بِكَ مَا نَحْوُكَ بِهِ بَيْنَنَا وَبَيْنَ مَعْصِيكَ، وَمِنْ طَاعَتِكَ مَا تُبَلِّغُنَا بِهِ جَنَّتِكَ، وَمِنَ الْيَقِينِ مَا نُهَوِّنُ عَلَيْنَا مَصَائِبَ الدُّنْيَا، اللَّهُمَّ مَتَّعْنَا بِأَسْمَاعِنَا، وَأَبْصَارِنَا، وَقُوَّتِنَا مَا أَحْيَيْتَنَا، وَاجْعَلْهُ الْوَارِثَ مِنَّا، وَاجْعَلْ ثَأْرَنَا عَلَى مَنْ ظَلَمْنَا، وَانصُرْنَا عَلَى مَنْ عَادَانَا، وَلَا تَجْعَلْ مُصِيبَتَنَا فِي دِينِنَا، وَلَا تَجْعَلِ الدُّنْيَا أَكْبَرَ هَمِّنَا، وَلَا مَبْلَغَ عِلْمِنَا، وَلَا تُسَلِّطْ عَلَيْنَا مَنْ لَا يَرْحَمُنَا». ترجمه:

«خداوندا، از خشیت و خوف خودت (ترس همراه امید و محبت) همان اندازه به ما عطا فرما که بین ما و گناه‌انمان فاصله بیندازد از طاعت و فرمانبرداریت چنان قسمت ما گردان تا ما را به بهشتت (جنت) برساند، و از یقین و ایمان چنان روزیمان کن تا مصیبت‌ها و بلاهای دنیا را بر ما آسان گرداند. خداوندا ما را تا زمانی که از نعمت زندگی بهره‌مند می‌سازی از شنوایی و بینایی و نیرو و توان بهره‌مند ساز، و برای ما وارث قرار ده و ما را بی وارث مگردان و انتقام و قیام ما را بر علی‌ه آنان که بر ما ظلم کردند مقدر ساز و ما را بر علی‌ه آنانی که با ما دشمنی کردند یاری فرما و مصیبت و بلاهای ما را در دین ما قرار مده و دنیا را اوج اراده و توجه ما و ن‌هایت علم ما قرار مده، و آن کسانی را که بر ما رحم و عطفوت ندارند بر ما مسلط نگردان». «صحیح

الحمد لله الذي بِنِعْمَتِهِ تَمَّ الصَّالِحَاتِ

پایان ترجمه: 1376/3/8 ه. ش

دروادی ناتوانی

لازم به یادآوری است که ترجمه‌های ارای‌شده از احادیث مبارک رسول اکرم ﷺ در این کتابچه نه کامل و ناشامل و نه گویا و نه دقیق مطابق با روش‌های ترجمه از زبان عربی و متون دینی است! بلکه تنوعی احساس و شناختی مختصر با بیانی غیر فصیح از آن می‌باشد که بر ذهن مترجم گذشته است. که امید است روزی برسد اندیشمندان و صاحب نظران و دانشمندانی در راستای ترجمه متون اسلامی گام‌هایی سنجیده برداشته تا ناتوانانی همچون این بنده و ضعیف، پای خود را از این وادی حساس برکشند. (آمین)

ضمناً شایسته آن بود در جملاتی که لفظ الله آمده است، بدلیل آنکه نمی‌توان کلمه‌ای مشابه آن در فارسی یافت به همان صورت نقل شود که به دلیل همان احساس فردی در انگیزه نگارش و به جهت سهولت از کلمات مشابه در فارسی استفاده شده است هر چند امید ما آن است خوانندگان در دعاهایشان از همان الفاظ عربی بهره جویند.

با تمنای دعای خیر و تشکر و قدردانی از تمام کسانی که در این راه مرا یاری رسانده‌ام بویژه مولانا نذیر احمد سلامی که تصحیح و بازنگری متن‌ها و ترجمه این دعاهارابرعه ده داشته‌اند.

زاهدان - مترجم. 1377 هـ - ش